

Programmabegroting
2018

Programmabegroting 2018

Concept

Versie 0.3 , 28-03-2017

Voorwoord

Hierbij presenteren wij u de programmabegroting 2018 van Veiligheidsregio Twente. In de programmabegroting zijn de ambities van de organisatie beschreven langs een drietal "W-vragen": wat willen we bereiken, wat gaan we doen en wat gaat het kosten. Deze vragen zijn kernachtig beantwoord. U treft dus geen volledige opsomming van taken aan, maar een uiteenzetting van de speerpunten van beleid voor het jaar 2018.

Veiligheid begint bij het zoveel mogelijk voorkomen van incidenten, rampen en crises en beperken van schade bij incidenten, rampen en crises. De risico's in de regio vormen de basis waarop het veiligheidsbeleid door Veiligheidsregio Twente wordt vormgegeven. Veiligheidsregio Twente voelt zich verantwoordelijk voor het waar mogelijk reduceren van risico's en voor het bestrijden en beperken van de effecten.

De organisatie onderscheidt een viertal programma's: Multidisciplinaire onderwerpen, Brandweer, GHOR, en Gemeenten. Deze indeling sluit aan op de structuur van de organisatie. De ambities per programma zijn beschreven op een wijze die past bij het ontwikkelingsstadium van de desbetreffende kolommen en zijn zoveel mogelijk SMART-geformuleerd. Dit maakt het mogelijk om verantwoording af te leggen over het resultaat en waar nodig bij te sturen.

Rekening houdend met de landelijke uitgangspunten en ontwikkelingen, het regionaal risicoprofiel en de wettelijke kaders, heeft Veiligheidsregio Twente in het Beleidsplan 2016 – 2019 een aantal strategische beleidsdoelstellingen geformuleerd, welke ook voor het jaar 2018 centraal staan :

1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen
2. Goede informatievoorziening
3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving
4. Een op de samenleving toegeruste crisisorganisatie
5. Samenwerking zoeken en intensiveren.

In de programmabegroting zijn naast een beknopte uiteenzetting van de going-concern taken van de organisatie ook de speerpunten van beleid, zoals verwoord in het Beleidsplan 2016 – 2019, verder geconcretiseerd. Centraal staat daarbij de veiligheid van degenen die in Twente wonen, werken en verblijven. Bij het vaststellen van het Beleidsplan 2016-2019 is afgesproken dit beleidsplan halverwege de periode te evalueren. Eind 2017/begin 2018 zal dit gaan gebeuren (incl. evaluatie risicoprofiel).

De afgelopen jaren stonden o.a. in het teken van het doorvoeren van bezuinigingen en de keuze van een nieuwe financieringssystematiek. De bezuinigingsoperatie is nog gaande. Er wordt naar gestreefd om de bezuinigingen zoveel mogelijk conform besluit te realiseren. De keuze voor een nieuw financieringsmodel is mede aanleiding om het thema risicogerichte brandweezorg meer vorm en inhoud te geven.

Op basis van de strategische doelstellingen wordt verder vorm en inhoud gegeven aan de inspanningen om te komen tot meer veiligheid tegen gelijke kosten. De ontwikkelingen in het kader van Twente Safety en Security en Twente Safety Campus hebben tot doel dit door middel van innovatieve ontwikkelingen dichterbij te brengen. Ook in 2018 zal verder gewerkt worden aan innovatieve projecten en we gaan ervan uit dat we weer verschillende waardevolle zaken kunnen realiseren.

Voorbeelden van belangrijke thema's voor 2018 zijn de visitatie die in het voorjaar van 2018 gaat plaatsvinden, de vorming van de meldkamer Oost Nederland voorbereiden, projecten die de zelfredzaamheid van mensen in Twente vergroten en een goede informatievoorziening voor hulpverleners en voor inwoners van Twente.

Voor de uitvoering van de programma's vragen wij een bijdrage van € 41,3 mln. Deze laat ten opzichte van de begroting 2017 een toename zien van c.a. € 10.500,-. De ontwikkeling van de bijdrage is volledig terug te voeren op eerder genomen besluiten. Een verdere toelichting hierop is gegeven in bijlage 1.

Enschede, 21 juni 2017

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Twente

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Veiligheidsregio Twente	7
2.1	Wie is Veiligheidsregio Twente?	7
2.2	Missie en visie Veiligheidsregio Twente	8
2.3	Wat doet Veiligheidsregio Twente?	8
2.4	De organisatie	9
3	Toelichting op de programma's	10
3.1	Programma Multidisciplinaire onderwerpen	10
3.2	Programma Brandweer	15
3.2.1	Twente Safety Campus	21
3.3	Programma GHOR	24
3.4	Programma Gemeenten	27
3.5	Geraamde totaal saldo van baten en lasten	29
3.6	Overzicht van herkomst en bestedingen baten en lasten	30
4	Paragrafen	31
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	31
4.1.1	Beschikbare weerstandscapaciteit	31
4.1.2	Benodigde weerstandscapaciteit	32
4.1.3	Beoordeling weerstandsvermogen	35
4.1.4	Financiële kengetallen	35
4.1.5	Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen in relatie tot de financiële positie	36
4.2	Onderhoud kapitaalgoederen	37
4.3	Financiering	38
4.4	Bedrijfsvoering	40
4.5	Verbonden partijen	41
5	Financiële begroting 2018	43
5.1	Financiële uitgangs- en aandachtspunten	43
5.2	Overzicht van baten en lasten en de toelichting	45
5.2.1	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	46
5.2.2	Taakvelden	46
5.3	Uiteenzetting financiële positie	47
5.3.1	Meerjarenraming 2018-2021	47
5.3.2	Geprognosticeerde balans	48
5.3.3	Berekening EMU-saldo	49
5.3.4	Verloopoverzicht reserves	50
5.3.5	Verloopoverzicht voorzieningen	50
5.3.6	Investerings	50
5.3.7	Arbeidskostengerelateerde verplichtingen	51
	Bijlagen	52
	Bijlage 1 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage	53
	Bijlage 2 Gemeentelijke bijdrage 2018	54
	Bijlage 3 Factsheet VRT jaarbericht 2016-2017	55
	Bijlage 4 Factsheet platform VRT	56
	Bijlage 5 Lijst met afkortingen	57

1 Inleiding

De programmabegroting omvat het geheel van taken en activiteiten van Veiligheidsregio Twente (VRT). Ze heeft een kaderstellende functie: ze wijst gelden toe aan programma's en autoriseert de besteding van die gelden. Op deze wijze ondersteunt ze het algemeen bestuur van de VRT bij de uitvoering van zijn sturende en controlerende taak. De gemeenschappelijke regelingen stellen de programmabegroting op overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Nieuwe opzet van de begroting

Deze begroting is anders van opzet dan voorgaande jaren. De reden hiervoor is dat de begroting vanaf 2018 moet voldoen aan de nieuwe BBV. Deze stelt nieuwe eisen aan de inrichting van de begroting en de financiële administratie, zoals bijvoorbeeld het verplicht hanteren van taakvelden.

Daarnaast is vanuit de gemeenten aangegeven dat de begroting meer transparant moet zijn. Om aan de wensen van de gemeenten te voldoen is in de nieuwe opzet van de begroting extra aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Incidentele middelen: de werkelijk lasten en baten zijn elk jaar hoger dan de begrote lasten en baten. Dit heeft voornamelijk te maken met incidentele projecten die gedekt worden vanuit andere middelen dan de gemeentelijke bijdrage (subsidie/ incidenteel geld).
- Investeringsplanning: in de begroting wordt aangegeven wat de investeringsplanning en de investeringsruimte is voor de jaren 2017-2019.
- Risicobeheersing: binnen de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is extra aandacht besteed aan de beheersmaatregelen bij de genoemde risico's.
- Overzicht lasten en baten: op VRT niveau wordt herkomst en bestedingen van lasten en baten inzichtelijk gemaakt.

Leeswijzer

- a. Hoofdstuk 2 heeft een inleidend karakter: het schetst een beeld van Veiligheidsregio Twente en haar taken en ambities.
- b. Hoofdstuk 3 bevat het programmaplan. In het programmaplan wordt ingegaan op de maatschappelijke effecten en de manier waarop Veiligheidsregio Twente die effecten wil realiseren. Dit gebeurt aan de hand van de vragen, wat willen we bereiken, wat gaan we doen en wat gaat het kosten?
- c. Hoofdstuk 4 bevat de verplichte paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering en verbonden partijen.
- d. Hoofdstuk 5 bevat de financiële begroting. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van baten en lasten voor 2018, de meerjarenraming 2018-2021, de uiteenzetting van de financiële positie en het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.

2 Veiligheidsregio Twente

2.1 Wie is Veiligheidsregio Twente?

Veiligheidsregio Twente (VRT) is een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de veertien gemeenten in Twente. De samenwerking is gestoeld op de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De organisatie is met ingang van 1 januari 2011 een zelfstandige entiteit. Tot en met 2010 maakte zij als Hulpverleningsdienst onderdeel uit van het meervoudige samenwerkingsverband Regio Twente.

Veiligheidsregio Twente heeft een algemeen bestuur dat bestaat uit de burgemeesters van Twente. Het dagelijks bestuur bestaat uit de vijf burgemeesters.

Voor de ondersteuning van het bestuur is er de Veiligheidsdirectie, die bestaat uit de commandant brandweer, de vertegenwoordiger van Politie Nederland, de directeur PG en de coördinerend gemeentesecretaris. Voorzitter van de Veiligheidsdirectie is de secretaris van het bestuur.

De basis voor de ambtelijke organisatie wordt gevormd door vier kolommen: brandweer, politie, GHOR en gemeenten, die als zelfstandige organisatieonderdelen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de wettelijke taken en onder de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur multidisciplinair innovatief samenwerken. De kolommen en andere veiligheidspartners staan garant voor een kwalitatief goede mono disciplinaire taakuitvoering en programmatische multidisciplinaire aanpak. De multidisciplinaire taken staan onder regie van de veiligheidsdirectie. De taken zijn daarbij in verschillende portefeuilles onderverdeeld.

Met ingang van 1 januari 2013 is de brandweer Twente geregionaliseerd en is er één nieuwe organisatie voor brandweertzorg en hulpverlening als onderdeel van de Veiligheidsregio Twente.

Door het algemeen bestuur is besloten om bij de inwerkingtreding van de Nationale politie en daarmee het wegvallen van de functie van het Regionaal College, de regionale samenwerking op het terrein van integrale veiligheidszorg bestuurlijk te laten aansluiten op de overleg- en besluitvormingsstructuren van de Veiligheidsregio Twente (VRT). Door deze constructie zullen de verbindingen tussen sociale en fysieke veiligheid verder versterkt worden waardoor het brede domein van veiligheid van de burgemeester vanuit één organisatie bediend kan worden.

Om daadwerkelijk te komen tot meer veiligheid zet de VRT in op samenwerking en innovatie. Ontwikkelingen op gebied van bestuur, netwerken, technologie, economie, social media zijn aan de orde van de dag. Daar komt bij dat de belangrijkste veiligheidspartners van de VRT; gemeenten, brandweer, GHOR en politie op dit moment volop in verandering zijn. Opschaling en reorganisatie zijn actuele thema's. Steeds vaker geldt dat met minder capaciteit, hetzelfde veiligheidsniveau moet worden gerealiseerd.

Met deze context als gegeven kiest de VRT als netwerkpartner voor een positie om publieke en private partners, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen rond het thema veiligheid en innovatie bijeen te brengen en vernieuwing mogelijk te maken ten gunste van 'meer' veiligheid en een hoger maatschappelijk rendement. Samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstuten is daarbij het uitgangspunt. De VRT participeert hierbij als 'spin in het web' en vervult verschillende rollen; coördinator, facilitator, adviseur, opdrachtnemer. Het aanjagen van innovatie en samenwerking moet leiden tot nieuwe activiteiten en faciliteiten op het gebied van veiligheid in Twente.

2.2 Missie en visie Veiligheidsregio Twente

Onze missie luidt: 'Samen werken aan een veilig Twente'.

Door de gezamenlijke aanpak creëren we meer veiligheid in Twente en hebben we aandacht voor de veiligheidsrisico's binnen onze regio. Veiligheidsregio Twente borduurt zo voort op de lange traditie van samenwerken in de regio Twente.

Visie

Iedereen is tot op zekere hoogte mede verantwoordelijk voor een veilig leven. Dat geldt voor individuele personen en voor (overheids-)organisaties. Daarom zorgen we samen voor veiligheid, burger én overheid. Dat is onze visie. Dit uit zich in het feit dat wij:

- De veiligheidsrisico's in Twente kennen;
- De aanpak van risico's, rampen en crises coördineren;
- Samenwerking tussen politie, brandweer, GHOR en de veertien Twentse gemeenten organiseren; daar waar nodig samenwerken met overige partijen zoals ambulancedienst, waterschap, defensie, de buurregio's, over de landsgrens, etc.
- Deskundige medewerkers inzetten, die hart hebben voor hun werk;
- Proactief inwoners en ondernemers informeren over risico's in Twente en stimuleren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid;
- Inwoners en ondernemers van Twente stimuleren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor een veilig leven.

2.3 Wat doet Veiligheidsregio Twente?

Wettelijke taken

Op basis van de Wet Veiligheidsregio's beschikt iedere veiligheidsregio in Nederland over de middelen om zware ongevallen, branden, rampen en crises waar mogelijk te voorkomen. Wanneer een dergelijke situatie niet voorkomen kon worden, beschikt de veiligheidsregio over middelen om professioneel en slagvaardig te kunnen optreden. Veiligheidsregio Twente heeft primair tot doel de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren.

Niet-wettelijke taken

Naast de wettelijke taakstelling voert Veiligheidsregio Twente in de beleidsperiode de volgende niet-wettelijke taken uit:

- het adviseren van gemeenten en provincie voor zover niet bij wet geregeld (de niet-wettelijke adviestaak).
- het adviseren bij (grootschalige) evenementen: VRT wil evenementen zo veilig mogelijk maken.
- het bieden van een platform voor samenwerking op het gebied van de sociale veiligheid- Integrale Veiligheidszorg (IVZ) taken.
- bevorderen van de landsgrensoverschrijdende samenwerking.
- het in stand houden van een voorziening voor cameratoezicht.
- een deel van de activiteiten op de Twente Safety Campus (TSC)

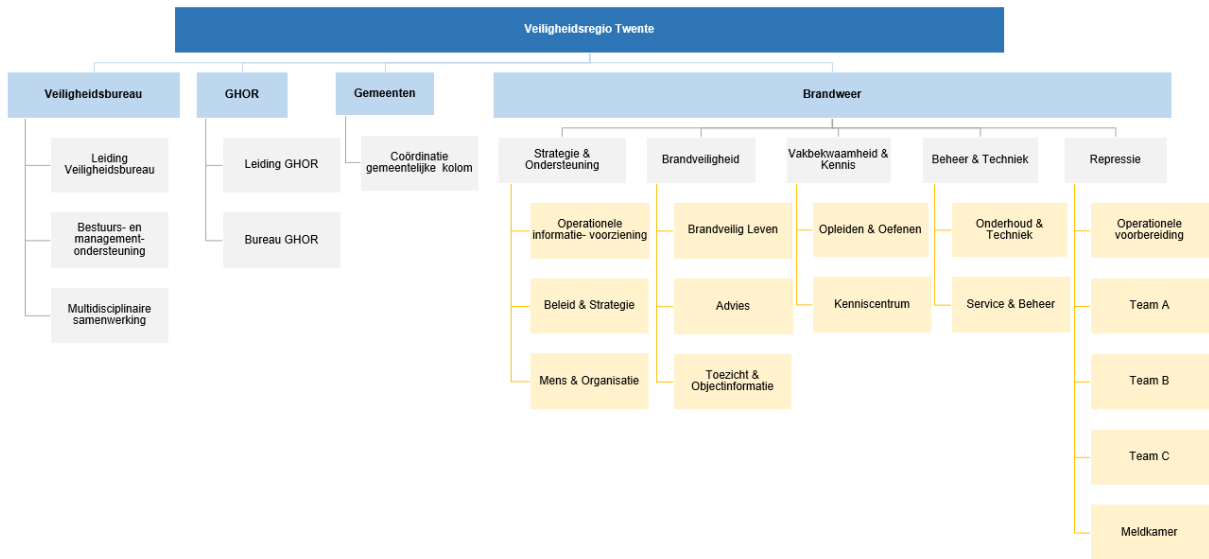
Medio 2015 is het Beleidsplan VRT 2016-2019 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Het Beleidsplan vormt het strategische beleidskader en geeft richting aan de inspanningen van Veiligheidsregio Twente voor vier jaar. In deze begroting wordt weergegeven welke activiteiten er de komende begrotingsperiode uitgevoerd worden.

Veiligheidsregio Twente heeft de ambitie om de komende jaren op innovatieve wijze uitvoering te blijven geven aan haar wettelijke taken en op het gebied van innovatieve veiligheid verder door te ontwikkelen, in samenwerking met onze inwoners, partners, private en publieke partijen en maatschappelijke instellingen, waarbij we ons focussen op het voorkomen van incidenten en een toenemende zelfredzame samenleving.

2.4 De organisatie

Het organogram van de ambtelijke organisatie Veiligheidsregio Twente ziet er als volgt uit:

Het aantal fte's en het aantal vrijwilligers in de begroting 2018 is als volgt verdeeld over de programma's:

Programma	Aantal fte	Aantal vrijwilligers
Brandweer	320,69	684
Veiligheidsbureau	11,41	
GHOR	9,97	
Gemeenten	2,00	
Totaal	344,07	684

3 Toelichting op de programma's

3.1 Programma Multidisciplinaire onderwerpen

Portefeuillehouder	Dr. G.O. van Veldhuizen
Programmamanager	H.G.W. Meuleman

Samenvatting

Het programma multidisciplinaire onderwerpen bevat de coördinatie van de werkzaamheden, projecten en activiteiten welke multidisciplinair opgepakt worden.

Veiligheid is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid. Private partners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers worden actief betrokken bij de uitvoering van de taken van de VRT. Om de taken die vanuit de wet aan Veiligheidsregio Twente worden gesteld te realiseren wordt intensief samengewerkt met verschillende partners.

Missie

Onze missie luidt: 'Samen werken aan een veilig Twente'.

Visie

Iedereen is tot op zekere hoogte zelf verantwoordelijk voor een veilig leven.

Kaderstellende beleidsnota's

- Gemeenschappelijke regeling
- Visie Veiligheidsregio Twente
- Organisatieplan Veiligheidsregio
- Crisisplan
- Regionaal evenementenkader
- Multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan 2017-2019
- Beleidsplan VRT 2016-2019
- Regionaal Risicoprofiel Twente
- Risicocommunicatie Twente.

Trends en Ontwikkelingen

Mede door de verschillende bezuinigingen die de laatste jaren zijn doorgevoerd, is bij een ieder het besef gegroeid dat op een andere wijze met veiligheid moet worden omgegaan. Innovatie en samenwerking vormen hierbij de sleutelwoorden op basis waarvan verder vorm gegeven wordt aan de inspanningen om te komen tot een meer betaalbare veiligheid. Veiligheidsregio Twente blijft de komende jaren op een innovatieve wijze uitvoering geven aan haar wettelijke taken en op een innovatieve manier verder door ontwikkelen.

Daarnaast zijn landelijke ontwikkelingen en uitgangspunten voor ons ook van invloed op onze doelstellingen. Zonder een uitputtend overzicht te willen geven volgt hieronder een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen die wij signaleren en waarmee wij rekening willen houden:

Terrorismedreiging

Terroristische acties en dreigingen zijn de laatste paar jaar dichtbij ons gekomen. De wereld wordt harder. De kans op een terroristische aanslag tegen (belangen van) Nederland is reëel. Het voorbereiden op een terroristische actie en de daarbij behorende heftige schade, is iets waar we binnen onze veiligheidsregio aandacht aan besteden. Het is onderdeel van ons trainings- en oefenprogramma.

Toenemende nadruk op zelfredzaamheid

Burgers nemen meer en meer zelf verantwoordelijkheid voor hun eigen omgeving en hun eigen leven. Zelfredzaamheid, samen redzaam zijn, eigen regie en eigen verantwoordelijkheid zijn hierbij sleutelbegrippen.

Dit komt ten dele omdat er minder middelen beschikbaar zijn, doordat mensen mondiger zijn, ouder worden (vergrijzing) en zelfstandiger (willen) blijven of zijn en deels ook door alle technologische (ICT) mogelijkheden. Deze ontwikkeling heeft ook zijn weerslag op het veiligheidsdomein. Mensen en bedrijven/ instellingen worden geacht zich bewust te zijn van de veiligheidsrisico's en, tot op zekere hoogte, te weten wat zij moeten doen als een risico zich voordoet. Bovendien neemt het gevoel van veiligheid toe, als mensen zelf invloed kunnen uitoefenen op hun eigen veiligheidssituatie.

Onderdeel van onze visie is dat inwoners en ondernemers van Twente gestimuleerd worden hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor een veilig en gezond leven. Hiervoor zijn een aantal projecten gestart, bijv.

de Risk Factory en de projecten "Veilig Wonen", "veiligheid rondom BRZO-bedrijven" (Besluit Risico's Zware Ongevallen) en veiligheid op het spoor.

Digitale samenwerking in de veiligheidsketen

Informatie-uitwisseling tussen de Nederlandse overheid, kennisinstellingen, burgers en bedrijven is noodzakelijk om Nederland veiliger te maken. Enerzijds verlangt de burger meer veiligheid en een proactieve houding van de overheid, anderzijds mag het niet ten koste gaan van zijn eigen privacy. Dit evenwicht moet worden gehandhaafd in een omgeving waarbij informatie-uitwisseling tussen ketenpartners in veiligheid noodzakelijk is om een informatiepositie te bewerkstelligen die het uitvoeren van de taken optimaal faciliteert.

De mondige en verwachtingsvolle burger en de opkomst van digitale media

Informatie en communicatie spelen een steeds belangrijker rol, en krijgen ook binnen Veiligheidsregio Twente een prominente plek in het denken en doen, zowel in de dagelijkse werkzaamheden als in crisissituaties. Voorbeelden hiervan zijn het media-monitoring systeem en het delen van informatie tijdens incidenten en crises.

Veranderde wetgeving

Wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen gevolgen hebben voor onze organisatie en voor ons handelen. Zo is de Omgevingswet één nieuwe, integrale wet waarmee het kabinet besluitvorming over ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken en gaat o.a. over ruimte, bouwen, water, milieu en infrastructuur. De nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van zijn hoofddoelstellingen.

De Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) zijn belast met uitvoeringstaken op het terrein van het omgevingsrecht. De introductie van de RUD's heeft invloed op de vormgeving van de advisering door de brandweer. In Twente is de brandweer geen partner in de RUD, maar wel als extern kennispunt brandveiligheid verbonden aan de RUD.

Door de decentralisaties in de jeugd- en ouderenzorg komen er meer taken te liggen bij de gemeenten. Dit kan z'n weerslag krijgen op veiligheidsgebied. Crisissituaties bijvoorbeeld op het terrein van jeugdzorg kunnen sneller op het bordje van de gemeenten terechtkomen.

Transitie meldkamer

Sinds 2014 loopt een landelijk traject onder de naam Transitie Landelijke Meldkamer Organisatie. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het besluit van de minister om over te gaan naar één nieuwe meldkamerorganisatie die verantwoordelijk wordt voor 10 landelijke meldkamers (i.p.v. de 25 regionale meldkamers).

Daarnaast speelt nog het vraagstuk rond dat wat achterblijft, vooral een combinatie van meldkamer, Regionaal Coördinatiecentrum (RCC) en CO24. De komende periode worden hiervoor plannen ontwikkeld.

Platformfunctie bieden

Veiligheidsregio Twente biedt een platformfunctie voor samenwerkingsconstructies op verschillende terreinen. Voorbeelden die reeds lopen zijn het bieden van een platform voor het project Veilige Publieke Taak, IVZ, Regionale toezichtruimte (RTR) en Co24. In de toekomst komen hier wellicht nog nieuwe initiatieven bij.

Landelijke Strategische Agenda

In mei 2014 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de strategische agenda 'Versterken Veiligheidsregio's'. Met het vaststellen van de strategische agenda hebben de veiligheidsregio's de gezamenlijke ambitie voor de komende jaren verwoord. Hoofddoel van deze agenda is Nederland veiliger te maken door het voorkomen en tegengaan van maatschappelijke ontwrichting. Hoe? Door het versterken van risicobeheersing en crisisbeheersing. Het Veiligheidsberaad werkt aan deze versterking middels zes gezamenlijk vastgestelde prioritaire thema's, waarvan er drie samen met het ministerie van V&J worden opgepakt.

- A. Doelstellingen ministerie Veiligheid en Justitie en Veiligheidsberaad:
  - 1. Water en evacuatie
  - 2. Continuïteit van de samenleving
  - 3. Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming

- B. Doelstellingen Veiligheidsberaad:
  - 1. Kwaliteit en vergelijkbaarheid
  - 2. Versterking bevolkingszorg
  - 3. Bovenregionale operationele besluitvorming

Wat willen we bereiken?

Alle activiteiten van de Veiligheidsregio Twente richten zich op het vergroten van de veiligheid van de inwoners en bezoekers van Twente. Dit doen wij door veiligheidsrisico's in Twente nauwgezet in kaart te brengen en de zelfredzaamheid bij inwoners en ondernemers in Twente te stimuleren. Onze activiteiten strekken zich uit van het voorkomen van (en voorbereiden op) ongevallen en rampen, tot het verhelpen van de situatie bij ongevallen en rampen. Daarbij gaat onze aandacht niet alleen uit naar bestaande risico's, ook de beheersing en bestrijding van nieuwe risico's staat hoog bij ons op de agenda. Het resultaat is niet per definitie een hoger veiligheidsniveau, maar wel meer veiligheid in Twente en duidelijkheid over de risico's waardoor mensen in Twente zich beter kunnen voorbereiden.

Rekening houdend met de landelijke uitgangspunten en –ontwikkelingen, het regionaal risicoprofiel en de wettelijke kaders, heeft Veiligheidsregio Twente voor de komende jaren een aantal strategische beleidsdoelstellingen geformuleerd. Het betreft de volgende strategische beleidsdoelstellingen:

1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen
2. Goede informatievoorziening
3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving
4. Een op de samenleving toegeruste crisisorganisatie
5. Betekenisvol samenwerken.

Wat gaan we doen?

Op basis van de Wet Veiligheidsregio's beschikt iedere Veiligheidsregio in Nederland over de middelen om zware ongevallen, branden, rampen en crises waar mogelijk te voorkomen en, in geval van, professioneel en slagvaardig te kunnen optreden. Veiligheidsregio Twente heeft primair tot doel de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren, meer in het bijzonder de taken zoals genoemd in artikel 10 van de Wvr. Belangrijke activiteiten in het jaar 2018 vanuit het Veiligheidsbureau zijn :

Bestuursondersteuning

- a. Advisering aan en ondersteuning van het bestuur.
- b. Coördinatie van de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
- c. Coördinatie van de planning en controlcyclus.
- d. Voorzien in de meldkamerfunctie.
- e. Waar nodig en mogelijk ondersteuning aan brandweer, GHOR, gemeenten, politie en partners.

Samenwerking

Veiligheidsregio Twente werkt met diverse partijen (crisispartners) samen. Het gaat hier om samenwerking met de regionale nutsbedrijven, zoals bijvoorbeeld, Essent, Vitens, Cogas, maar ook om samenwerking met Pro Rail, het waterschap Vechtstromen, de provincie Overijssel, het Regionaal Militair Commando of functionarissen van gedeconcentreerde overheidsdiensten. Het doel van deze samenwerking is dat partijen gezamenlijk voorbereidingen treffen en dat coördinatie bij de aanpak van de ramp of crisis tot stand komt. Het regionale crisisplan bevat een overzicht van de afspraken die met de crisispartners zijn gemaakt.

Samenwerking vindt ook plaats met andere veiligheidsregio's. Met name op Oost 5 niveau. De transitie naar een meldkamer op Oost 5 niveau is daar een goed voorbeeld van.

Twente is een grensregio die met ongeveer de helft van zijn grens raakt aan buurland Duitsland. Bijzonder daarbij is, dat Twente grenst aan twee Duitse deelstaten, Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen. Deze "Bundesländer" maken weliswaar deel uit van één Duitsland, maar verschillen tegelijkertijd sterk in cultuur, wetgeving en organisatie.

De noodzaak om te investeren in de samenwerking met onze oosterburen is evident, ondanks het gegeven dat het een niet wettelijke taak is. De afgelopen periode hebben we daar een begin mee gemaakt. Ook in 2018 willen we inzetten op het intensiveren van de samenwerking met Duitsland, onder andere door :

- verschillende overlegvormen een structureel karakter te geven waardoor het beter mogelijk is uniforme afspraken met elkaar te maken.
- het actief ondersteunen van het organiseren van grensoverschrijdende liaisons.

In 2015 zijn met de Duitse partners aan de grens afspraken gemaakt om, bij behoefte aan nadere informatie in brede zin, elkaar te contacteren. Het jaar 2016 is in dit verband te beschouwen als een opstartjaar waarin eerste ervaringen worden opgedaan. Een speciaal hiervoor opgestelde contactatlas waarin de bereikbaarheidsgegevens zijn opgenomen van de verschillende veiligheidsregio's en Kreisen aan de Duits-Nederlandse grens maakt het beter mogelijk om elkaar 'te vinden.' Ook in 2018 zal verder worden ingezet op deze vorm van grensoverschrijdende samenwerking.

Doorontwikkeling crisisorganisatie

In 2014 is door het bestuur het besluit genomen de bestaande crisisorganisatie door te ontwikkelen. Dit om een meer flexibele, slagvaardige en meer outputgerichte crisisorganisatie te krijgen, die de burger centraal stelt. Per 1 februari 2017 is deze nieuwe structuur ingevoerd.

De nieuwe crisisorganisatie werkt conform de volgende basisprincipes:

- maximaal twee commandolagen (één in de nabijheid van het incident en één rondom de burgemeester)
- startopstelling bestaat uit kleine teams waarbij sprake kan zijn van invoegen-toevoegen-uitvoegen
- focus ligt op het incident en hulpverlening
- zekerheid wordt gekoppeld aan flexibiliteit.

We gaan in 2017/2018 oefenen met inwoners van Twente. Driedelig:

- om het risicobewustzijn van inwoners te vergroten en handelingsperspectief te bieden
- om een crisis zo realistisch mogelijk te kunnen stimuleren voor de hulpdiensten
- om feedback te kunnen ontvangen van inwoners en hiervan te leren.

Innovatie

In 2014 is gestart met het samenwerkingsverband Twente Safety & Security. In het samenwerkingsverband TS&S ontmoeten partijen elkaar om samen te werken aan nieuwe veiligheidsoplossingen en om met elkaar kennis en expertise te delen. Doelstelling van het samenwerkingsverband is het ontwikkelen van nieuwe veiligheidsoplossingen en groei in werkgelegenheid in Twente. Gebouwd wordt aan een veiligheidscluster in Twente dat bestaat uit: bedrijven, kennisinstituten, overheid en maatschappelijke organisaties. Inhoudelijk is gekozen voor een aantal speerpunten, deze zijn: Drones en first responders, veilig wonen voor minder zelfredzamen, smart bases. Twente werkt daarbij ook samen met andere soortgelijke initiatieven in Nederland, te weten: the Hague Security Delta (HSD) en Dutch Institute for Technology Safety & Security (DITSS) uit Eindhoven/Tilburg.

O.a. op het vliegveld Twente wordt in een fieldlab samengewerkt met bedrijven en overheidspartijen (zoals de brandweer) aan veiligheidsthema's. Co-creatie vindt daar plaats, waarbij de unieke kenmerken van het vliegveld (afgeschermd, mooie testlocatie, veel ruimte) wordt benut. Vanaf 2016 is onder andere gestart met een gemeenschappelijk dronescentrum. Dit ontwikkel, test en opleidingscentrum voor drones is een publiek-private samenwerking waarbij een focusgebied is drones in relatie tot safety & security. Vanaf 2017 wordt aan de rol van de VRT als "trekker" naar "partner" meer inhoud gegeven (conform AB besluit van 10 oktober 2016).

Risicocommunicatie

Het bestuur van de Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan burgers over de risico's, rampen en crises en over de maatregelen die het heeft genomen ter voorkoming en bestrijding ervan. Dit ligt in het verlengde van de verantwoordelijkheid van het bestuur voor het vaststellen van het risicoprofiel. Risicocommunicatie is er niet alleen op gericht dat burgers zich bewust zijn van de risico's, maar ook van de voorbereidingen die ze zelf kunnen treffen en acties die ze kunnen ondernemen op het moment van een incident.

Gemeentelijke kolom

De doorontwikkeling naar de nieuwe crisisorganisatie is afgerond en in 2017 worden, ook voor Bevolkingszorg, de laatste aanpassingen gedaan. Daarmee is de basis op orde. Binnen Bevolkingszorg willen we het thema zelfredzaamheid meer vorm en inhoud gaan geven. We willen meer gebruik maken van de kennis, kunde en activiteiten van onze partners en de eigen kracht van inwoners meer benutten. Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen.

Evenementen

- Uitvoering geven aan de regionale werkwijze omtrent evenementenveiligheid.
- Beheer LiveEvents.
- Digitale koppeling gemeentelijke systemen met LiveEvents.
- Vergroten risicobewustzijn van evenementenbezoekers.

Informatievoorziening

In 2015 is door het landelijk Veiligheidsberaad het programmaplan Informatievoorziening vastgesteld. Dit programma heeft een looptijd tot 2020 en heeft tot doel om als veiligheidsregio's efficiënter en effectiever te werken en samen te werken. Binnen het programma zijn zes speerpunten benoemd die worden opgepakt. Hiervoor zijn verschillende convenanten afgesloten met alle veiligheidsregio's. De thema's waar samenwerking wordt gezocht tussen de veiligheidsregio's zijn:

- Basisvoorziening GEO
- Landelijke Kernregistraties

- Landelijke ICT-omgeving
- Gemeenschappelijke applicaties
- Business intelligence (informatiegestuurd werken)
- Informatieveiligheid (cybersecurity).

Daar waar mogelijk wordt verbinding gezocht met lopende ontwikkelingen in de VRT. Hiervan is op nagenoeg alle onderwerpen sprake. Algemeen zijn de onderwerpen samen te vatten in vier aandachtsgebieden:

- In stand houden/onderhouden en doorontwikkelen infrastructuur
- In stand houden/onderhouden en doorontwikkelen basisomgeving (servers en randapparatuur)
- In stand houden/onderhouden en doorontwikkelen van de operationele informatievoorziening
- Doorontwikkeling gebruik informatie als ondersteuning van de (crisis) organisatie.

Rampenbestrijdingsplannen

Rampenbestrijdingsplannen zijn de operationele plannen waarin de aanpak van concrete rampsituaties voor specifieke inrichtingen is beschreven. Bij Algemene Maatregel van Bestuur (amvb) worden de categorieën inrichtingen aangewezen waarvoor rampbestrijdingsplannen moeten worden opgesteld. Deze rampbestrijdingsplannen worden door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld. Aan deze taak zal ook in 2018 uitvoering worden gegeven.

Visitatie

Visitatie is een manier om er achter te komen wat goed gaat en wat beter kan. Doel van de visitatie is van en met elkaar te leren. Bestuurlijk is vastgesteld dat de scope de multidisciplinaire organisatie binnen de VRT is. Alle veiligheidsregio's doen een visitatietraject. Landelijk zijn drie thema's bepaald voor visitatie:

Maatschappelijke opdracht, Waarom doen we wat we doen?

leiderschap en verandervermogen, Hoe geeft de VRT richting en hoe inspireert ze medewerkers en externe partners om te leren en te ontwikkelen?

Samenwerking, Hoe werken we samen binnen de organisatie en met partners.

In mei 2018 bezoekt een visitatiecommissie de VRT. De commissie bestaat onder andere uit directieleden uit andere veiligheidsregio's. De visitatiecommissie praat met medewerkers en samenwerkingspartners van de VRT over het functioneren van de VRT. Om ons hierop voor te bereiden volgen we een stappenplan. Dit stappenplan bestaat uit een nulmeting en een zelfevaluatie. We gaan hiervoor in gesprek met medewerkers en externe samenwerkingspartners op de drie thema's.

Als bijlagen zijn 2 factsheets bijgevoegd:

- De factsheet VRT jaarbericht 2016-2017, met multi feiten en cijfers welke bij benadering ook voor 2018 aan de orde zullen zijn;
- De factsheet Platform VRT, waarin de verschillende samenwerkingsvormen en –initiatieven zijn weergegeven.

Wat gaat het kosten?

Multidisciplinaire onderwerpen	2018		2017		Verskil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bestuursondersteuning	820.829	1.600.142	683.065	1.389.770	137.764	210.372
Rampenbestrijding en crisisorganisatie	309.580	54.261	256.950	-	52.630	54.261
Samenwerking & Innovatie	163.605	97.200	65.488	-	98.117	97.200
Meldkamer	828.892	389.543	885.776	389.543	-56.884	-
Kwaliteit & Informatievoorziening	163.100	39.086	187.019	-	-23.919	39.086
Risicobeheersing & Communicatie	210.679	54.209	157.517	-	53.162	54.209
Platform IVZ	143.940	143.940	-	-	143.940	143.940
Totaal Multidisciplinaire onderwerpen	2.640.625	2.378.381	2.235.815	1.779.313	404.810	599.068
		262.244		456.502		-194.258

In de begroting 2018 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 491.000. Incidentele middelen (vooruitontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2017 en 2018 besteed aan veelal innovatieve projecten, zoals:

- Risico communicatie risicovolle bedrijven
- Besteding subsidies i.h.k.v. het thema "personen met verward gedrag"
- CO-24

3.2 Programma Brandweer

Portefeuillehouder	S.W.J.G. Schelberg
Programmamanager	S.J.M. Wevers

Samenvatting

In artikel 25 van de Wet op de Veiligheidsregio's staan de taken van de brandweer als volgt omschreven:

1. De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit:
  - a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
  - b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
  - c. het waarschuwen van de bevolking;
  - d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
  - e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.
2. De brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.
3. De brandweer staat onder leiding van een commandant.

Sinds de oprichting in 2013 is Brandweer Twente met name gericht geweest op het organiseren en inrichten van de basis van de nieuwe organisatie Brandweer Twente. Tevens is gewerkt aan het ontplooiën van een programma in het kader van brandveilig leven ('voor het vlammetje'). Brandonderzoek en kennisuitwisseling zijn in de steigers gezet om in de jaren erna verder uitgebouwd te worden.

In 2014 heeft verankering en doorontwikkeling plaatsgevonden in de lijn van de visie en het organisatieplan. De brandweer is, naast het doorontwikkelen van activiteiten in het kader van brandpreventie, gericht op vernieuwen, herverdelen en efficiënt werken ten aanzien van de brandbestrijding ('tijdens en na het vlammetje').

De jaren 2015-2020 staan in het teken van verdere ontwikkeling en realisatie van deze plannen en maatregelen. Conform de uitspraak van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2015 wordt hierbij gewerkt aan het groeien naar een vergelijkbare regio: gelijkwaardige inzet/dienstverlening t.a.v. brandweezorg in Twente bij vergelijkbare risico's (qua aard en omvang). Hiervoor wordt een risicogerichte aanpak gekozen. Met een Twentse aanpak waar het kan en een lokale waar dat nodig is wordt een grotere efficiëntie bereikt.

Missie en visie

De missie en visie van Brandweer Twente zijn beschreven in het visiedocument 'Brandweer Twente over morgen' (oktober 2011). Minder slachtoffers en minder schade is het streven voor de komende jaren. Dat gebeurt met oog voor efficiënte bedrijfsvoering, acceptabele belasting van brandweermensen en een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en maatschappij. Brandweer Twente staat in de toekomst niet meer alleen voor bestrijden (beperken effect). Juist voorkomen en nazorg (verkleinen kans) krijgen meer aandacht. Kennis wordt de basis voor alle activiteiten. De brandweezorg die Brandweer Twente levert is voor burgers betaalbaar, voor het bestuur uitlegbaar en voor onze medewerkers behapbaar. In 2017 wordt de visie geactualiseerd.

Kaderstellende beleidsnota's

- Brandweer Twente over morgen, visie op één brandweer in Twente (oktober 2011)
- Principebesluit één Brandweer Twente
- Organisatieplan Brandweer Twente
- Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2016-2019
- Dekkingsplan Brandweer Twente
- Wet Veiligheidsregio's

Trends en Ontwikkelingen

1. Omgevingsrecht

Er vinden momenteel diverse ontwikkelingen in het omgevingsrecht plaats, die de brandweer en de Veiligheidsregio raken. Het betreft de introductie van de Omgevingswet, de introductie van private kwaliteitsborging in de bouw en de inrichting van regionale uitvoeringsdiensten/omgevingsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's).

Met name de nieuwe Omgevingswet en de private kwaliteitsborging hebben invloed op de rol van de brandweer t.a.v. brandveiligheid in Nederland en hebben daarbij mogelijk ook invloed op het repressieve optreden van de brandweer.

- *Introductie Omgevingswet*

De Omgevingswet is één nieuwe, integrale wet waarmee het kabinet besluitvorming over ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken en gaat o.a. over ruimte, bouwen, water, milieu en infrastructuur. De nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van

zijn hoofddoelstellingen. De taken van de brandweer met betrekking het voorkomen en bestrijden van branden en andere incidenten blijft geborgd in de Wet Veiligheidsregio's. Mogelijk dat de wijze waarop dit gebeurt, aangepast wordt als gevolg van de introductie van de omgevingswet.

- *Private kwaliteitsborging in de bouw*

De introductie van private kwaliteitsborging in de bouw betekent - kort samengevat - dat marktpartijen en adviesbureaus een belangrijk deel van de technische Bouwbesluittoets gaan uitvoeren. De Minister voor Wonen en Rijksdienst werkt momenteel aan de beoogde introductie hiervan. Inmiddels heeft de tweede kamer ingestemd met de private kwaliteitsborging. Dit betekent dat Brandweer Twente verder gaat met de doorontwikkeling van regelgericht naar risicogericht zowel op het gebied advies als toezicht. Brandveiligheid is immers een samenhangend geheel van gebouw, installaties, gebruik en omgeving. Deze integraliteit zal dan ook samen met bestrijdbaarheid van een incident worden meegewogen in een advies voor alle fases van een bouwwerk: van plan via realisatie en oplevering tot gebruik..

Brandweer Twente heeft onderzocht hoe zij zich wil positioneren ten aanzien van bovenstaande ontwikkelingen en hoe zij kan bijdragen aan een optimale brandveiligheid in Twente. Deze strategie wordt in de komende jaren verder geïmplementeerd.

- *Inrichting regionale uitvoeringsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's) of Omgevingsdiensten*

In Nederland ontstaat een stelsel van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) dat belast is met uitvoeringstaken op het terrein van het omgevingsrecht. Een RUD, ook wel Omgevingsdienst genoemd, is één loket voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van milieu en mogelijk ook bouwen, natuur en water. Voor de handhaving rondom bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken (BRZO-bedrijven) zijn er zes gespecialiseerde RUD's.

De ontwikkeling inzake de Regionale Uitvoeringsdiensten (zowel inzake de uitvoering van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) als ook van het BRZO) is van invloed op de vormgeving van de advisering door de brandweer. Vanaf 1 januari 2018 moeten alle omgevingsdiensten verplicht als openbaar lichaam zijn ingericht. De gemeenten zijn bezig met het opstellen van een bedrijfsplan om deze Omgevingsdienst voor Twente vorm te gaan geven. Brandweer Twente zal in deze een extern kennispunt brandveiligheid zijn en blijven, waardoor de manier van adviseren aan een Omgevingsdienst gelijk is aan de advisering aan een gemeente of provincie.

2. Opkomsttijden en doorontwikkeling repressie

RemBrand is een onderzoek dat gericht is op het bereiken van minder branden, minder slachtoffers en minder schade. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat dit alleen in een coproductie tussen verschillende partijen bereikt kan worden. Het huidige wettelijke kader legt te veel focus op opkomsttijden waarvan de onderbouwing ook nog moeilijk te achterhalen blijkt. De eerste fase is in opdracht van het Veiligheidsberaad vervolgd (RemBrand fase 2). Hierin zijn criteria gedefinieerd in termen van output- en outcome voor alle schakels van de veiligheidsketen, die een effect hebben op de impact van de brandweezorg voor de maatschappij. De uitkomsten van RemBrand hangen samen met de aankondiging dat de Wet Veiligheidsregio's geëvalueerd wordt. Deze herziening van de wet, waarvan de tweede tranche in 2017 verwacht wordt, is onder andere gericht op het gemotiveerd afwijken de opkomsttijden en de variabele voertuigbezetting. In een latere derde tranche worden naar verwachting de wijzigingen met betrekking tot de normtijden meegenomen.

Voor het landelijke niveau ziet de agenda voor minder brand, minder slachtoffers en minder schade er dan als volgt uit, waarbij per thema indicatief de actoren zijn aangegeven:

- Het snel verbeteren van de rookmelderdichtheid door het bevorderen en ondersteunen van landelijke, en lokale acties enerzijds, en het bevorderen van wet- en regelgeving om werkende rookmelders in woningen te verplichten anderzijds.
- Het bevorderen van wet- en regelgeving voor Brandveilig meubilair.
- Veiligheidslabel voor woningen en bewoners (techniek en gedrag).
- Brandveiligheid in het technisch onderwijs (m.n. bouw- en installatie-gerelateerd).

In navolging op de landelijke ontwikkelingen, is brandweer Twente in 2016 gestart met het programma Risicogerichte Brandweezorg 2020. De landelijke zienswijzen worden hierbij toegepast en vertaald naar de Twentse praktijk.

In dit programma wordt ook gewerkt aan het realiseren van het bestuurlijk uitgangspunt van een vergelijkbare regio (voortkomend uit de besluitvorming over de herverdeling financieringssystematiek): het realiseren van een balans tussen de risico's en de bijbehorende maatregelen. Gelijkwaardige brandweezorg in heel Twente bij risico's van dezelfde aard en omvang (AB 29 juni 2015).

Informatie-gestuurd werken is hierbij een belangrijke voorwaarde en heeft dan ook prioriteit. Immers, inzicht in de aard en omvang van de risico's en de prestaties van de brandweer is nodig om de gevraagde afweging te maken.

Er liggen drie leidende principes ten grondslag aan de aanpak:

- Accent verlegd van repressie naar preventie: deze beweging (bekend onder de term 'vlinderdas' of 'voor het vlammetje') is enige jaren geleden ingezet. In een aantal gevallen zal deze nog verder worden doorgevoerd in de komende jaren.
- Risico gestuurde aanpak: de risico's zijn leidend voor het handelen en organiseren. Het betreft hier voorlichting, advisering, toezicht, opleiding, oefenen, preparatie, paraatheid, etc. In feite wordt deze aanpak ook toegepast binnen de bedrijfsvoering.
- Twentse aanpak met lokale accenten: waar het mogelijk is wordt (veelal vanuit efficiency) gekozen voor een aanpak op Twentse schaal. De risico's laten dit niet altijd toe. Dan wordt een lokale focus aangebracht om het beoogde veiligheidsniveau te behalen.

Een separate bestuurlijke voortgangsnotitie over dit onderwerp is onlangs opgesteld.

3. Landelijke onderzoeken repressie

In 2017 zijn er twee landelijke onderzoeken uitgevoerd naar de repressieve organisatie van de regionale brandweren.

Het eerste betreft een onderzoek in opdracht van de minister van Veiligheid & Justitie en wordt uitgevoerd door zijn Inspectie Veiligheid & Justitie. Dit onderzoek richt zich op de vastgestelde tijdsnormen voor de opkomsttijd, de toepassing van variabele voertuigbezetting, de beschikbaarheid van personeel, de registratie en analyse van gerealiseerde opkomsttijden en de mate waarin het brandweerpersoneel zich veilig voelt bij de uitoefening van het repressieve vak.

Daarnaast wordt in opdracht van het Veiligheidsberaad een belevingsonderzoek uitgevoerd onder het repressieve personeel. Dit wordt gedaan aan de hand van een aantal thema's, zoals arbeidsveiligheid, de effecten van de regionalisering, de betrokkenheid van de medewerkers bij ontwikkelingen in het vak en de afstand tussen leiding en werkvloer.

Voor beide onderzoeken worden de resultaten dit jaar verwacht, onder andere in een regionaal beeld. De resultaten zullen worden bestudeerd en waar wenselijk zal dit worden omgezet in acties of aanpassingen.

4. Meldkamer brandweer

De meldkamer brandweer is op dit moment nog een onderdeel van de meldkamer Twente. Landelijk loopt er een project om de meldkamers te reorganiseren. Er komt één nieuwe landelijke meldkamerorganisatie die verantwoordelijk wordt voor de meldkamers in Nederland. Het aantal locaties van de meldkamers gaat terug van 25 naar 10, waarbij de meldkamer voor de oostelijke regio's in Apeldoorn is voorzien. Hieraan is een taakstelling gekoppeld, oplopend tot € 50 miljoen. De meldkamer van de toekomst moet over vijf jaar operationeel zijn qua nieuwe werkwijze etc. Uitgangspunt bij de transitie is dat dit een geleidelijk proces is waarbij de nieuwe manier van werken wordt uitgewerkt en beproefd. Twente is betrokken bij het landelijke en regionale proces.

5. Vrijwilligersagenda

De *Brandweer over morgen* schetst het toekomstconcept voor de brandweer in 2040 met vrijwilligheid als belangrijke basis.

De vrijwilligers vormen de lokale sleutel naar de vermaatschappelijking van de brandweer. Met een effectieve uitvoering van de lokale brandweerborging rukken zij lokaal niet alleen uit voor brand en hulpverlening, maar helpen zij burgers ook brand te voorkomen en leren te beperken. Op deze wijze wordt vrijwilligheid in de hele lijnorganisatie vertegenwoordigd.

Diverse onderzoeken onder de brandweervrijwilligers hebben de tevredenheid van het vrijwilligerswerk aangetoond. Aandachtspunten voor verbetering zijn:

- In te spelen op de (h)erkenning van de vrijwilligers op hun specifieke maatschappelijke positie in de lokale samenlevingen,
- In te spelen op de vervreemding in de organisatieopbouw en;
- Rekening houden met de toenemende belasting thuis, bij de werkgever en in de kazerne.

In Twente wordt gewerkt aan de vrijwilligersagenda, waarbij de landelijke visie wordt ingebed. De werving van nieuwe vrijwilligers is een jaarlijks terugkerende campagne, op basis van het ideale aantal en het personeelsverloop.

6. Wet op de privacy; info veiligheid

In mei 2016 is Europese wetgeving aangenomen over bescherming van persoonsgegevens. Veiligheidsregio Twente heeft, net als andere organisaties, tot mei 2018 de tijd om deze wetgeving te implementeren. De belangrijkste punten die de Europese wetgeving voorschrijft zijn:

- Aantoonbaar op orde hebben van informatieveiligheid en daarover verantwoording kunnen afleggen;
- Het melden van datalekken
- Het aanstellen van een functionaris gegevens bescherming

Binnen Veiligheidsregio Twente is met een projectgroep een start gemaakt met bovenstaande, waarbij wordt ingezet op het in kaart brengen van informatiesystemen, processen en bewustwording van medewerkers. In de komende jaren zal dit onderwerp structureel menskracht vragen.

7. Ontwikkelingen Business Intelligence

Data-analyse wordt binnen Brandweer Twente sinds enige tijd structureel opgepakt. Met de verkregen informatie wordt het functioneren achteraf beoordeeld, en worden eveneens afwegingen gemaakt naar de toekomst. Het is een instrument om de kwaliteit en efficiency van de brandweezorg, zowel preventief als repressief, te verbeteren. Hiervoor is structureel personele capaciteit nodig.

Wat willen we bereiken?

1. Algemeen

Brandweer Twente is een herkenbare brandweerorganisatie die optreedt als sterke partner zowel in Veiligheidsregio Twente als daarbuiten. De bedrijfssturing is gebaseerd op de resultaten van een gedegen informatiesysteem.

Haar bedrijfsvoering is gericht op efficiënt en risicogericht werken met een goede balans tussen kosten en baten. Binnen Brandweer Twente zijn vakbekwaamheid en lerend vermogen een integraal onderdeel van de bedrijfsprocessen. Er is aandacht voor regio- en landgrensoverschrijdende uitwisselingen en activiteiten. Er zijn passende oplossingen voor specialismen en is er meer ruimte voor de inzet van vrijwilligers vanuit de lokale kazernes.

2. Brandveiligheid

Brandweer Twente werkt aan een optimale (brand-)veiligheid waarin het accent verschuift van bestrijden naar voorkomen, door het zo veel mogelijk structureel voorkomen van brandonveilige situaties: 'minder branden, minder slachtoffers en minder schade'. Brandweer Twente streeft naar een dalende trend. Ze heeft hiertoe een heldere en significante rol in de ontwikkeling van de infrastructuur en ruimtelijke ordening in de regio. Om burgers en bedrijven bewuster en bekwaamer te maken op het gebied van brandveiligheid ontplooit Brandweer Twente diverse activiteiten. Brandweer Twente wil haar medewerkers (beroeps en vrijwillig) breder inzetten voor zowel incidentbestrijding als veiligheidsvoorlichting. Hiermee wordt de brandweer een organisatie die beroeps en vrijwilligers nog meer mogelijkheden biedt om een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren.

3. Repressie

Brandweer Twente biedt dagelijks (24/7) adequate brandweer zorg binnen Twente. Brandweer Twente draagt zorg voor een solide organisatie voor crisis- en rampenbestrijding binnen Twente, waarbij de brandweer een deskundig aandeel levert. Verder wil zij als partner in veiligheid zorgen dat alle betrokken partijen ook daadwerkelijk kunnen bijdragen aan meer veiligheid.

Brandweer Twente zet de beweging voort om de repressie efficiënter in te richten. Hiertoe is een risicodifferentiatie uitgewerkt. In de periode 2016-2020 wordt verder gewerkt aan een gelijkwaardige verdeling van de brandweezorg in Twente in relatie tot de risico's. Risico's zijn bestuurlijk geaccepteerd en gecommuniceerd. Risicogerichte brandweezorg wordt verder uitgewerkt. Uitgaande van risicodifferentiatie worden variabele voertuigbezetting (bijvoorbeeld licht versie voor bepaalde teams) en nieuwe inzettechnologieën toegepast.

Binnen Brandweer Twente zijn vakbekwaamheid en lerend vermogen een integraal onderdeel van de bedrijfsprocessen. Er is ruimte voor vakmanschap en creativiteit van het individu. Formeel en informeel leren zijn communicerende vaten en in balans. Het oefencentrum Troned, als onderdeel van de Twente Safety Campus, is daarin een belangrijk onderdeel en een satelliet in het landelijke netwerk voor oefenen, onderzoek en innovatie. Er is aandacht voor grensoverschrijdende uitwisselingen en activiteiten.

Wat gaan we doen?

1. Algemeen

- Brandweer Twente is herkenbaar en zichtbaar in de samenleving. We informeren burgers en bedrijven over onze activiteiten. We zijn vanaf 29 locaties aanwezig in Twente en zijn bereikbaar voor burgers en bedrijven
- Brandweer Twente levert een actieve bijdrage aan vakgroepen en samenwerkingsverbanden
- Brandweer Twente beschikt over een gedegen informatiesysteem voor eigen management, bestuur en burger. Informatie-gestuurd werken is een speerpunt binnen Brandweer Twente.
- Vrijwilligersbeleid Brandweer Twente is vertaald naar concrete acties (vrijwilligersagenda) en wordt geïmplementeerd in de organisatiestructuur. Brandweer Twente zorgt ervoor dat vrijwilligers goed gefaciliteerd en gemotiveerd hun werk kunnen doen. Dat kan op meer gebieden zijn dan alleen repressie.

2. Brandveiligheid

- Brandweer Twente is de kennisleverancier en adviseur op het gebied van advies en toezicht op het terrein van fysieke- en brandveiligheid binnen Twente en (als extern kennispunt) t.b.v. de netwerk RUD Twente.
- Brandweer Twente spant zich in om zo veel mogelijk brandonveilige situaties te voorkomen door het geven van adviezen aan gemeente, bedrijven en burgers ten aanzien van brandveiligheid.
- Brandweer Twente voert taken op gebied van Brandveilig Leven uit in de 14 Twentse gemeenten. Diverse activiteiten zijn gericht op het vergroten van de bewustwording bij burgers en bedrijven, waarbij

- samenwerking wordt gezocht met diverse (externe) partners. Daarbij spannen we ons in om de resultaten - voor zover mogelijk- meetbaar te maken.
- d. Brandweer Twente doet (brand)onderzoek, analyseert branden door haar eigen brandonderzoeksteam, verzamelt systematisch gegevens over (brand) veiligheid, signaleert trends en deelt resultaten met netwerkpartners, zowel in Twente als in Brandweer NL. Onderzoek wordt deels in samenspraak met politie uitgevoerd.
- 3. Repressie**
- a. Brandweer Twente garandeert de dagelijkse paraatheid vanuit 29 kazernes in Twente. Hierbij voldoen we aan de bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden in het dekkingsplan Brandweer Twente.
- b. Brandweer Twente is voortvarend aan de slag met slimme repressie en verbetert organisch het primaire proces (waaronder variabele voertuigbezetting, arrangementen met vrijwilligers, nieuwe inzettechnologieën).
- c. Brandweer Twente innoveert en heeft haar specialistische taken in (inter)regionale en landelijke samenwerking georganiseerd op basis van risicodifferentiatie.
- d. Door middel van het inrichten van een Kenniscentrum, het vakbekwaamheidsstelsel leertafels en kenniskringen wordt de vakbekwaamheid binnen de organisatie gewaarborgd. Op deze manier zorgen we ervoor dat ons personeel vakbekwaam is en blijft. Er is een oefen(beleids)plan waar uitvoering aan wordt gegeven.

Indicatoren				
Indicator	Nr. activiteit	Bron	Huidig niveau (2017)	Ambitieniveau (2018)
Verbinding met de gemeentes	1a	Principebesluit tot regionalisering	Brandweer Twente komt jaarlijks in iedere gemeente 1x langs om de gemeenteraden/-besturen te informeren over haar activiteiten.	Brandweer Twente komt indien gewenst jaarlijks in iedere gemeente 1x langs om de gemeenteraden/-besturen te informeren over haar activiteiten.
Brandweer levert een bijdrage in de multidisciplinaire vakgroepen.	1b	Visie <i>Brandweer Twente over Morgen</i>	100%	100%
De indicatorenset zoals vastgesteld in de programmabegroting wordt in VRT verband gemonitord.	1c	Nvt	Rapportage in BERAP en in de jaarrekening	Rapportage in BERAP en in de jaarrekening
Vrijwilligersagenda wordt gebruikt voor faciliteren en motiveren van vrijwilligers	1d	NvT	De agenda is actueel en wordt geïmplementeerd in samenwerking met vrijwilligers.	Zichtbare plek in organisatie. Agenda en ondersteuning op orde.
Productendienstencatalogus (PDC) met afspraken over de werkwijze m.b.t. de thema's advies en controles/toezicht.	2a,b	Nvt	In 2017 ev. worden de afspraken met de gemeentes gemonitord en waar nodig bijgestuurd.	In 2018 ev. worden de afspraken met de gemeentes gemonitord en waar nodig bijgestuurd.
Adviestermijn	2a,b	Visie <i>Brandweer Twente over Morgen</i>	90 % van de afgegeven adviezen is binnen de afgesproken en vastgelegde termijn verstrekt. 95% van de afgegeven adviezen voldoen aan de afgesproken en vastgestelde kwaliteitscriteria (PDC)	90% van de afgegeven adviezen is binnen de afgesproken en vastgelegde termijn verstrekt. 95% van de afgegeven adviezen voldoen aan de afgesproken en vastgestelde kwaliteitscriteria (PDC)

Indicator	Nr. activiteit	Bron	Huidig niveau (2017)	Ambitieniveau (2018)
Toezicht (controles brandveiligheid)	2a,b	Visie <i>Brandweer Twente over Morgen</i>	Ten minste 90% van de afgesproken controles is gerealiseerd. Tevredenheid over de uitgevoerde controles is minimaal voldoende (bepaald i.o.m. gemeente).	Ten minste 90% van de afgesproken controles is gerealiseerd. Tevredenheid over de uitgevoerde controles is minimaal voldoende (bepaald i.o.m. gemeente).
Brandveilig leven*	2c	Nvt	Bereik activiteiten BVL: jaarlijks ca 46.000 mensen. Betreft burgers die direct bereikt zijn door een BVL activiteit (bijv. leerlingen op scholen) en burgers die indirect in contact zijn gekomen met een BVL activiteit (bijv. de ouders van de leerlingen die deelnemen aan een BVL activiteit).	Bereik activiteiten BVL: jaarlijks ca 51.000 mensen.
Brandonderzoek	2d	Nvt	Naast de reguliere brandonderzoeken wordt: – 100% van de branden met slachtoffers onderzocht – 100% van de woningbranden onderzocht	Naast de reguliere brandonderzoeken wordt: – 100% van de branden met slachtoffers onderzocht – 100% van de woningbranden onderzocht
Openbaar Brandmeldsysteem (OMS)	2, 3	Nvt	Stabilisering van het aantal loze meldingen op 1900.	Stabilisering van het aantal loze meldingen op 1900.
Basisbrandweezorg: uitrukken die voldoen aan de normtijd	3a	Dekkingsplan Brandweer Twente	Bij daadwerkelijke uitrukken voldoet BRW Twente in 90% van de gevallen aan de berekende tijd uit het vastgestelde dekkingsplan Brandweer Twente.	Bij daadwerkelijke uitrukken voldoet BRW Twente in 90% van de gevallen aan de berekende tijd uit het vastgestelde dekkingsplan Brandweer Twente.
Risicogerichte brandweezorg	3b,c	Nvt	Programma Risicogerichte Brandweezorg gestart: voortgangsnotitie bestuurlijk vastgesteld in 2017.	Uitvoering programma risicogerichte brandweezorg loopt. Er wordt een start gemaakt met de actualisering van het dekkingsplan 2019.

Wat gaat het kosten?

Brandweer	2018		2017		Verskil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Repressie	12.900.183	1.041.344	15.825.869	1.245.710	-2.925.686	-204.366
Beheer & Techniek	11.560.726	1.100.390	12.481.633	1.151.418	-920.907	-51.028
Brandveiligheid	3.994.475	322.447	4.678.245	368.241	-683.770	-45.794
Vakbekwaamheid	4.323.241	348.986	4.654.480	366.370	-331.239	-17.384
Strategie & Ondersteuning	12.451.144	1.953.248	7.632.282	1.978.032	4.818.862	-24.784
Troned	1.933.848	1.933.848	-	-	1.933.848	1.933.848
Totaal Brandweer	47.163.617	6.700.263	45.272.509	5.109.771	1.891.108	1.590.492
	40.463.354		40.162.738		300.616	

In de begroting 2018 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 272.000. Incidentele middelen (vooruitontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2017 en 2018 onder andere besteed aan:

- Safety Field Lab: co-financiering innovatieve producten
- Inzet BDUR-gelden als buffer voor Troned en de Risk-factory
- Besteding subsidiegelden Impuls omgevingsveiligheid

3.2.1 Twente Safety Campus¹

De Twente Safety Campus (TSC) is een plek waar partners op het gebied van veiligheid elkaar ontmoeten en samenwerken. De Twente Safety Campus is opgezet vanuit een denken-doen-beleven- concept.

Het 'doen' gedeelte van Twente Safety Campus is het oefencentrum TRONED waar verschillende hulpdiensten werken aan hun vakbekwaamheid. Er is ruimte om te oefenen, om te experimenteren en om bezig te zijn met de praktijk. Het centrum wordt gebruikt door Twents brandweerpersoneel, maar wordt ook ingezet voor trainingen aan andere regio's en partners in het veiligheidsdomein, die deze trainingen inkopen.

Safety Care Center is hét trainings- en ontwikkelingscentrum voor organisaties in de zorg, Professionals in de zorg – van verpleegkundige tot voorzitter van de Raad van Bestuur - oefenen realistische situaties, met als doel: het verhogen van de zorgcontinuïteit én veiligheid van mensen die zorg nodig hebben. In dagelijkse en bijzondere omstandigheden op het snijvlak van zorg en veiligheid.

In de Risk Factory kan veiligheid 'beleefd' worden. Het doel is vergroten van het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers. In de Riskfactory kunnen mensen door levensechte simulaties (on)veiligheid aan den lijve ervaren. Zo leren mensen een onveilige situatie te herkennen of te voorkomen. Ook leren ze om in een bepaalde situatie snel, veilig en zeker te kunnen optreden. Hierbij krijgen ze voorlichting en handelingsperspectieven aangeboden.

Het Safety Fieldlab is een plek waar kennis ('het denken') centraal staat en een platform biedt om samen met kennisinstututen en bedrijven kennis en producten om ideeën te ontwikkelen naar producten en deze naar de veiligheidspraktijk te brengen. In de kennisprogramma's wordt samengewerkt met andere partijen waarbij we op zoek zijn naar innovatieve veiligheidsoplossingen. Oplossingen die Twente (betaalbaar) veilig houden én die vermarkt kunnen worden: van kennis naar kunde naar kassa.

Hiermee is de TSC een belangrijke ontmoetingsplek voor veiligheid in Twente. De verschillende onderdelen van de TSC (oefencentrum TRONED, de Safety Care Center, de RISK Factory en het Safety FieldLab) halen verschillende disciplines en deskundigheden bij elkaar en waar mensen en kennis bij elkaar komen ontstaan ideeën en bedrijvigheid. Dit is de kern van TSC als onderdeel van het brede veiligheidsnetwerk in Twente, waarvan ook Twente Safety&Security deel uitmaakt.

---

¹ Twente Safety Campus opereert programma-overstijgend. Omdat de brandweerkolom het grootste aandeel heeft in de activiteiten is TSC onder dit programma verantwoord. Eén van de onderdelen van de TSC, nl. Safety Care Center is volledig in beheer van de GHOR.

Bestuurlijk

In november 2014 heeft het AB VRT besloten om een deel van TSC uit de projectfase te halen en dit deel als integraal onderdeel van de Veiligheidsregio Twente voor een periode van tenminste 5 jaar te exploiteren en door te ontwikkelen. Daarnaast is in december 2014 door het AB VRT opdracht gegeven voor het uitwerken van een 'open ontwikkelroute' waarin de toekomstige mogelijkheden, inclusief de bijbehorende route en besispunten, van TSC in samenhang met TS&S worden verkend. Dit wordt opgepakt in het programma Twente Safety Campus. Het bestuur is in november 2015 tijdens de bestuurlijke tweedaagse over veiligheid geïnformeerd over de laatste stand van zaken rondom de Twente Safety Campus. In 2017 wordt de visie op doorontwikkeling van de Twente Safety Campus verder uitgewerkt. Dit zal aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Wat willen we bereiken?

We willen de vakbekwaamheid en professionaliteit van hulpverleners en de hulpverlenersorganisatie stimuleren. Met de Risk Factory geven we invulling aan het veiligheidsbewustzijn door de zelfredzaamheid en het handelingsperspectief van Twentse burgers te vergroten. Niet alleen voor basisschoolleerlingen, maar ook voor hun omgeving en de groep van kwetsbare ouderen. Samen met bedrijven en kennisinstellingen zijn we op zoek naar innovatieve veiligheidsoplossingen die Twente betaalbaar veilig houden. Hiermee helpen we tevens Twentse bedrijven om ideeën door te ontwikkelen tot vermarktbaar producten (Safety Fieldlab). Met de Safety Care Center willen de bewustwording bij zorginstellingen vergroten en ze voorbereiden op hun taken en verantwoordelijkheden ten tijden van een crisis. Tevens willen we onze geneeskundige partners hierin onderling verbinden, maar ook de zorg verbinden met de hulpdiensten. Dit alles naast de bijbehorende doelstelling om TSC op een bedrijfseconomisch verantwoorde manier exploiteren, continueren en doorontwikkelen.

Wat doen we ervoor?

We bieden onze activiteiten aan, aan verschillende doelgroepen:

- oefenprogramma's en trainingen voor hulpverleners (Troned en Safety Care Center);
- interactieve educatieprogramma's gericht op veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van inwoners (Risk Factory);
- mogelijkheden voor testen, simulaties en experimenteermogelijkheden voor bedrijven (safety fieldlab).

Wat kost het?

In 2010 heeft VRT (toen nog als Hulpverleningsdienst Twente onderdeel vormend van Regio Twente) voor oefendoeleinden zich gevestigd op de voormalige vliegbasis. Destijds zijn de eerste gedachten ontwikkeld over het exploiteren van het oefencentrum onder de noemer TRONED. Om verschillende moverende redenen. Maar ook vanwege een financieel argument: realistisch trainen op externe locaties (binnen- en buitenland) is namelijk kostbaar.

Door een groter deel van het realistisch oefenprogramma in eigen beheer uit te voeren, bleek lastenverlichting mogelijk. De besparing is ingeschat op 150.000,- structureel. Die besparing is dan ook betrokken in de bezuinigingsoperatie van afgelopen jaren (AB besluit d.d. 24-03-2014).

Inmiddels is de trainingslocatie onderdeel van een meeromvattende Twente Safety Campus. Die doorontwikkeling heeft ertoe geleid dat de financiële huishouding van de campus complexer is geworden:

- a. De campus is op verschillende onderdelen vervlochten met de "moederorganisatie" Brandweer Twente. Dit levert vraagstukken op in de toewijzing van baten en lasten (met name in de personele sfeer).
- b. Het karakter van de te onderscheiden activiteiten van de campus is divers. Sommige activiteiten liggen dichterbij de kerndoelstellingen van de organisatie dan andere. Ze hebben dan ook verschillende financiële implicaties (strikte eis van een kostendekkende exploitatie of is gedeeltelijke inzet van collectieve middelen verdedigbaar?).
- c. De diversiteit in activiteiten maakt het ingewikkeld om naleving van financiële en fiscale wetgeving na te leven.

In de afgelopen periode is niettemin de financiële huishouding van TSC verder uitgekristalliseerd en een adequate invulling gegeven aan de hiervoor geschetste financiële en administratieve vraagstukken. Daarmee is ook een scherper financieel beeld gekregen van de campus. De totale exploitatieomvang van TSC bedraagt per saldo c.a. **€ 2,4 mln**. Onderstaand in hoofdlijnen de financiële kenmerken van en de belangrijkste financiële opgave voor de betreffende onderdelen van TSC.

Troned

Balanswaarde	3,9 mln.
Exploitatieomvang	1,85 mln.
Personele sterkte	7,5 fte
Uitgangspunten financieel	Kostendekkende exploitatie
Belangrijkste dekkingsbronnen	a. Omzet uit trainingen b. Inzet BDUR-gelden (als buffer)
Primaire focus financieel	Realiseren van genoeg cashflow om continuïteit te waarborgen.

SCC

Balanswaarde	0
Exploitatieomvang	0,08 mln.
Personele sterkte	0,9 fte
Uitgangspunten financieel	Kostendekkende exploitatie
Belangrijkste dekkingsbronnen	1. Omzet uit trainingen 2. Inzet BDUR-gelden (als buffer)
Primaire focus financieel	Omzetontwikkeling en beslismoment creëren over de wijze waarop SCC wordt voorgezet.

Risk factory

Balanswaarde	0,1 mln.
Exploitatieomvang	0,3 mln.
Personele sterkte	1,65 fte (basiscapaciteit)
Uitgangspunten financieel	- Basiscapaciteit geleverd vanuit staande organisatie - Aanvullende uitgaven gefinancierd uit bijdragen van partners / derden
Gebruikte dekkingsbronnen	- Gemeentelijke bijdrage (basiscapaciteit) - Bijdragen scholen en overige instellingen - Inzet BDUR-gelden (als buffer)
Primaire focus financieel	Borging structurele financiering Risk Factory.

Safety Field Lab

Balanswaarde	0,3 mln.
Exploitatieomvang	0,15 mln.
Personele sterkte	0,7 fte
Uitgangspunten financieel	Test- en certificering: kostendekkende exploitatie. Onderzoek en ontwikkeling: veelal gericht op cofinanciering.
Gebruikte dekkingsbronnen	- Subsidies - Omzet derden - Inzet BDUR-gelden (niet als buffer, maar gericht)
Primaire focus financieel	Financiële houdbaarheid van innovaties Risicoafweging bij doorontwikkeling / verbreding Field Lab

3.3 Programma GHOR

Portefeuillehouder	T.J. Schouten
Programmamanager	S. Dinsbach

Samenvatting

GHOR Twente coördineert, regisseert en adviseert over de geneeskundige hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen de bureauorganisatie en de crisisorganisatie. De bureau organisatie heeft de volgende reguliere werkzaamheden:

- Evenementadvisering
- Beleidsmatige en inhoudelijke advisering
- Het ontwikkelen van plannen en procedures
- Opleiden, trainen en oefenen

De geneeskundige zorg tijdens een crisis wordt geleverd door verschillende geneeskundige organisaties, zoals ambulancediensten, GGD, huisartsen en ziekenhuizen. GHOR Twente vormt de schakel tussen deze organisaties. Zij coördineert de geneeskundige hulpverlening tijdens crises. Deze crisissituaties kunnen uiteenlopen van een grootschalige stroomuitval tot een ongeval met een groot aantal slachtoffers. De GHOR wil zijn: De enige onafhankelijke, verbindende schakel tussen zorg en veiligheid met de focus op eigen verantwoordelijkheid van de partners.

Missie en visie

Samen werken aan een veilig Twente.

De GHOR wil zijn: De enige onafhankelijke, verbindende schakel tussen zorg en veiligheid met de focus op eigen verantwoordelijkheid van de partners. Waarbij de volgende waarden geformuleerd zijn: GHOR Twente is zichtbaar, betrouwbaar, betrokken, laagdrempelig en onmisbaar (van toegevoegde waarde)

Kaderstellende beleidsnota's

- Visiedocument Veiligheidsregio Twente
- Organisatieplan VRT
- Regionaal risicoprofiel VRT
- Regionaal beleidsplan VRT
- Regionaal crisisplan VRT
- Actieplan GHOR Twente 2020

Trends en Ontwikkelingen

Zelfredzaamheid en informatie gestuurde GHOR

Een belangrijke trend of ontwikkeling is dat de burgers langer thuis blijven wonen. Hierdoor verspreiden zich ook de risico's voor minderzelfredzame burgers. Bij rampen/crisis zijn deze mensen niet meer in beeld. Het is dus zaak om meer gebruik te maken van big data. Een informatie gestuurde GHOR ten behoeve van advisering en de operationele crisisorganisatie, met name grootschalig.

Omgevingswet

Met de implementatie van de omgevingswet wordt onderzocht welke impact deze heeft. Hierbij wordt in samenwerking met de GGD verkend of een coalitie voor beiden voordeel kan hebben.

Wat willen we bereiken?

De GHOR heeft als opdracht het coördineren van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises, oftewel de witte kolom. Deze crisissituaties kunnen uiteenlopen van bijvoorbeeld een grootschalige stroomuitval tot een ongeval of ramp met een groot aantal slachtoffers. Verder heeft de GHOR als taak ondersteuning te bieden en coördinatie te verzorgen bij de voorbereiding van partijen op rampen en crises. Met uiteindelijk als doel dat slachtoffers onder alle omstandigheden verantwoorde zorg wordt geboden door een samenhangende zorgketen. Een zorgketen waarbij ook sprake is van nauwe samenwerking met andere hulpdiensten. De GHOR adviseert daartoe de zorgsector over de wijze van voorbereiding. De GHOR adviseert ook andere overheden en organisaties op dit gebied.

Wat gaan we doen?

1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen

- Safety Care Center (SCC) : het verbinden van onze geneeskundige partners en ze voorbereiden op crisis

2. Goede informatievoorziening

- Investeren in een goede informatievoorziening koud en warm
- Hoofd Informatie (HIN) piket verder vormgeven
- Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS) en Landelijk Crisis Management Systeem Geneeskundige Zorg (LCMS gz) door ontwikkelen wat betreft de kennis en vaardigheden binnen ketenpartners van de GHOR.
- LiveOp ontwikkelen voor geneeskundig en uitrollen
- Participeren in de werkgroep informatiemanagement

3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving

- Anticiperen in de werkgroep omgevingswet en vergunning
- Het project veilig wonen
- Participeren in de doorontwikkeling van de Risk Factory
- Actief meedenken en uitvoeren/ voorbereiden van terrorisme gevolgbestrijding
- Adviseren bij evenementen
- Meedenken met ziekte en antibioticaresistentie bij de GGD en Acute Zorg Euregio
- Jodiumprofylaxe volgen

4. Een op de samenleving afgestemde crisisorganisatie;

- Risico en crisiscommunicatie, via VRT, de verbinding maken. Opvoeden Officier van Dienst Geneeskundig (OVDG), voeden informatie bij communicatie woordvoering
- Repressieve GHOR en doorontwikkeling crisisorganisatie
- Opleiden, trainen, oefenen (OTO) GHOR en multi participeren en uitvoeren
- Evaluatie en lerende organisatie zowel mono als multidisciplinair

5. Samenwerking zoeken en intensiveren

- Partners van zorgcontinuïteit in hun kracht zetten
- Convenanten herzien
- Communiceren en informeren van partners, zichtbaarheid van de GHOR
- Ketenpartners meer betrekken, niet alleen bestuur maar ook tussenmanagementlaag en werkvloer, ook operationeel. Informatiemanagers, crisis coördinatoren, ...
- Positiebepaling GGD en Regionaal Overleg Actue Zorg (ROAZ) (baze) via communicatie verbeteren
- Positie GHOR tov andere hulpdiensten, in vakgroepen en werkgroepen
- Samenwerking Oost 5
- Participeren in grensoverschrijdende samenwerking met de Acute zorg Euregio.

Indicatoren				
Indicator	Nr. activiteit	Bron	Huidig niveau (2017)	Ambitieniveau (2018)
Advisering GHOR bij C evenementen	3	Regionaal evenementen beleid	100%	100%
Sleutelfuncties bemenst	4	Reg. crisisplan	100%	100%
GHOR functionarissen opgeleid en min. 1x beoefend	4	OTO jaarplan	85%	85%
Evaluaties na inzet	4	Evaluaties na inzet	100%	100%

Wat gaat het kosten?

GHOR	2018		2017		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bedrijfsvoering GHOR	895.367	906.992	880.635	826.686	14.742	80.306
GHOR functionarissen	415.891	-	386.184	-	21.707	-
Opleiding, training en oefenen	122.934	-	150.381	-	-27.447	-
Operationele planvorming	47.687	-	68.390	-	-20.413	-
Innovatie	50.000	50.000	-	-	50.000	50.000
Totaal GHOR	1.531.879	956.992	1.485.590	826.686	38.589	130.306
	574.887		658.904		-84.017	

In de begroting 2018 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 110.000. Incidentele middelen (vooruitontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2017 en 2018 besteed aan:

- Innovatieve projecten, waaronder het project Veilig wonen minder zelfredzamen.
- versterking en verbetering van trajecten kwaliteitszorg

3.4 Programma Gemeenten

Portefeuillehouder	T.J. Schouten
Programmamanager	Jan Eshuis

Samenvatting

De Wet Veiligheidsregio's stelt de gemeentelijke kolom verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van de bevolkingszorg. Binnen deze kolom is de coördinerend gemeentesecretaris belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen voor crisisbeheersing en bevolkingszorg. De uitvoering van de taken worden gedaan door de Twentse Ambtenaren Openbare Veiligheid (AOV) en het veiligheidsbureau, in samenwerking met het team bevolkingszorg en externe partners.

De doorontwikkeling naar de nieuwe crisisorganisatie is afgerond en in 2017 worden, ook voor Bevolkingszorg, de laatste aanpassingen gedaan. Daarmee is de basis op orde. Binnen Bevolkingszorg willen we het thema zelfredzaamheid meer vorm en inhoud gaan geven. We willen meer gebruik maken van de kennis, kunde en activiteiten van onze partners en de eigen kracht van inwoners meer benutten. Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen.

Missie en visie

De visie van de gemeentelijke kolom sluit aan bij die van de VRT en de landelijke visie 'bevolkingszorg op Orde (BZOO). Zelfredzame burgers moeten in staat worden gesteld om hun eigen weg te gaan en wanneer dat nodig is, moeten zij daarin gefaciliteerd en gestimuleerd worden. Dit betekent dat Bevolkingszorg zich meer moet richten op het helpen van diegenen die verminderd dan wel niet zelfredzaam zijn. Spontane hulp uit de samenleving wordt waar mogelijk geaccepteerd, gestimuleerd en gefaciliteerd.

Kaderstellende beleidsnota's

- Regionaal Beleidsplan 2016-2019
- Regionaal Crisisplan 2017-2020
- Handreiking Maatschappelijke Onrust
- Organisatieplan 'inrichting gemeentelijke kolom' (2011)
- Bevolkingszorg op orde in Twente (2014)

Trends en Ontwikkelingen

De trends, benoemd in het multi deel van deze begroting, zoals terrorismedreiging en de toenemende nadruk op zelfredzaamheid, hebben ook invloed op de kolom Bevolkingszorg.

Wat willen we bereiken?

- Bevolkingszorg is er zowel voor de fysieke als sociale crises
- Uitdragen van de visie van BZOO in Twente aan (externe) crisispartners;
- Het opleiden en oefenen van het team bevolkingszorg op basis van deze visie;
- Zorgdragen voor een goede verbinding tussen de vakgebieden van zorg en veiligheid;
- Faciliteiten van gemeenten zijn op orde voor de regionale crisisorganisatie

Wat gaan we doen?

De gemeentelijke kolom, bestaande uit het veiligheidsbureau, de Twentse AOV's en het team bevolkingszorg, geeft uitvoering aan het jaarplan gemeentelijke kolom/Bevolkingszorg. Hier staan alle activiteiten, zowel projectmatig als beheersmatig, benoemd die gerelateerd zijn aan de visie en de doelstellingen.

Indicatoren				
Indicator	Nr. activiteit	Bron	Huidig niveau (2017)	Ambitieniveau (2018)
Percentage van de taken van het jaarplan zijn uitgevoerd door de gemeentelijke kolom		Jaarplan 2018	80%	80 %
Percentage van de sleutelfunctionarissen, Algemeen Commandant (AC) BZ, Officier van Dienst (OVD) Bevolkingszorg (BZ), HIN en hoofden bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend		Jaarplan 2018	< 80%	> 80%
Faciliteiten van alle gemeenten zijn op orde voor de regionale crisisorganisatie		Jaarplan 2018	< 80%	> 80%

Wat gaat het kosten?

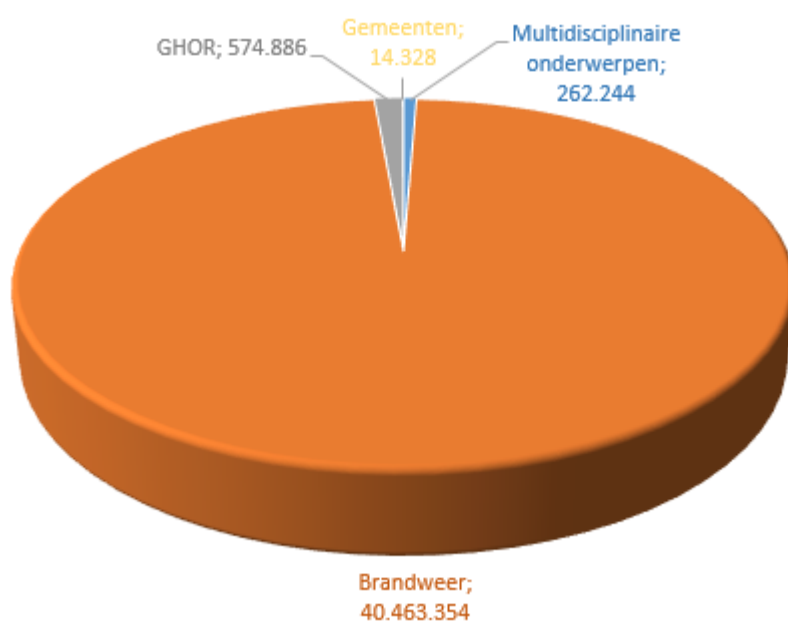
Gemeenten	2018		2017		Verschil	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Gemeentelijke processen	186.709	258.854	172.802	232.396	13.907	26.458
Bevolkingszorg	274.780	188.307	85.679		189.101	188.307
Totaal Gemeenten	461.489	447.161	258.481	232.396	203.008	214.765
	14.328		26.085		-11.757	

In de begroting 2018 zijn incidentele baten en lasten opgenomen voor in totaal € 70.000. Incidentele middelen (vooruitontvangen BDUR-gelden en/of subsidies) worden in 2017 en 2018 besteed aan:

- multi oefenprogramma
- platform IVZ

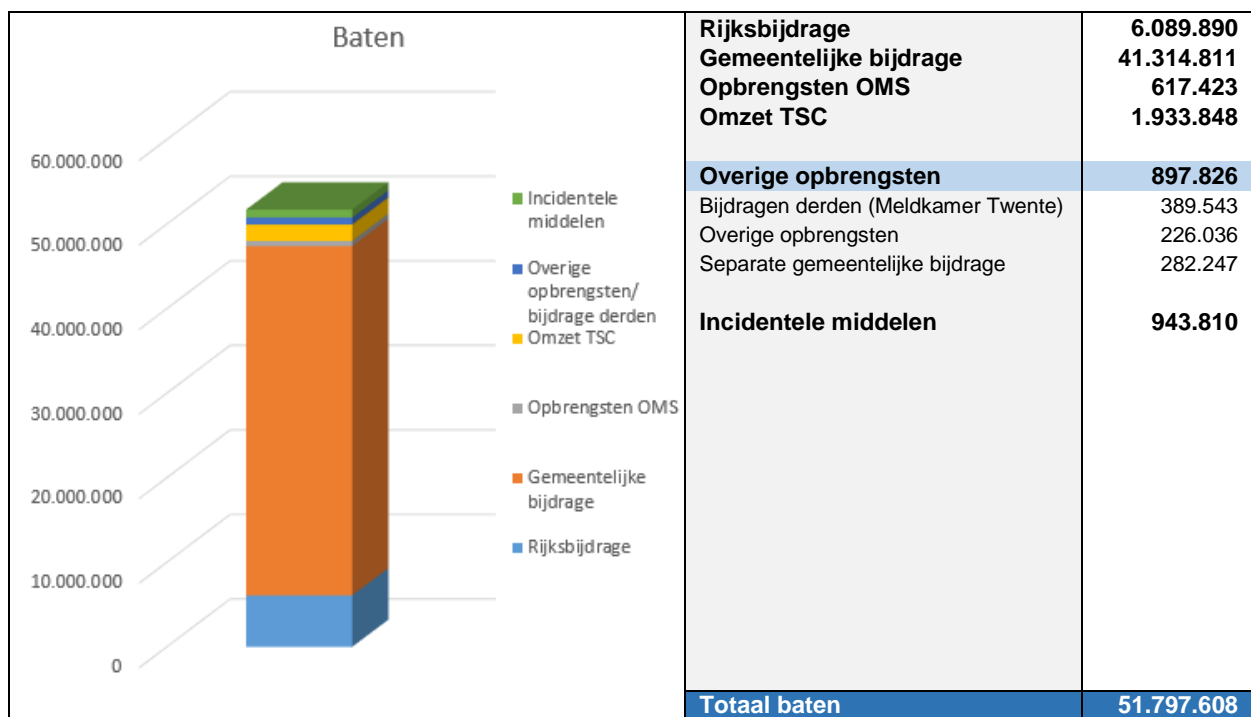
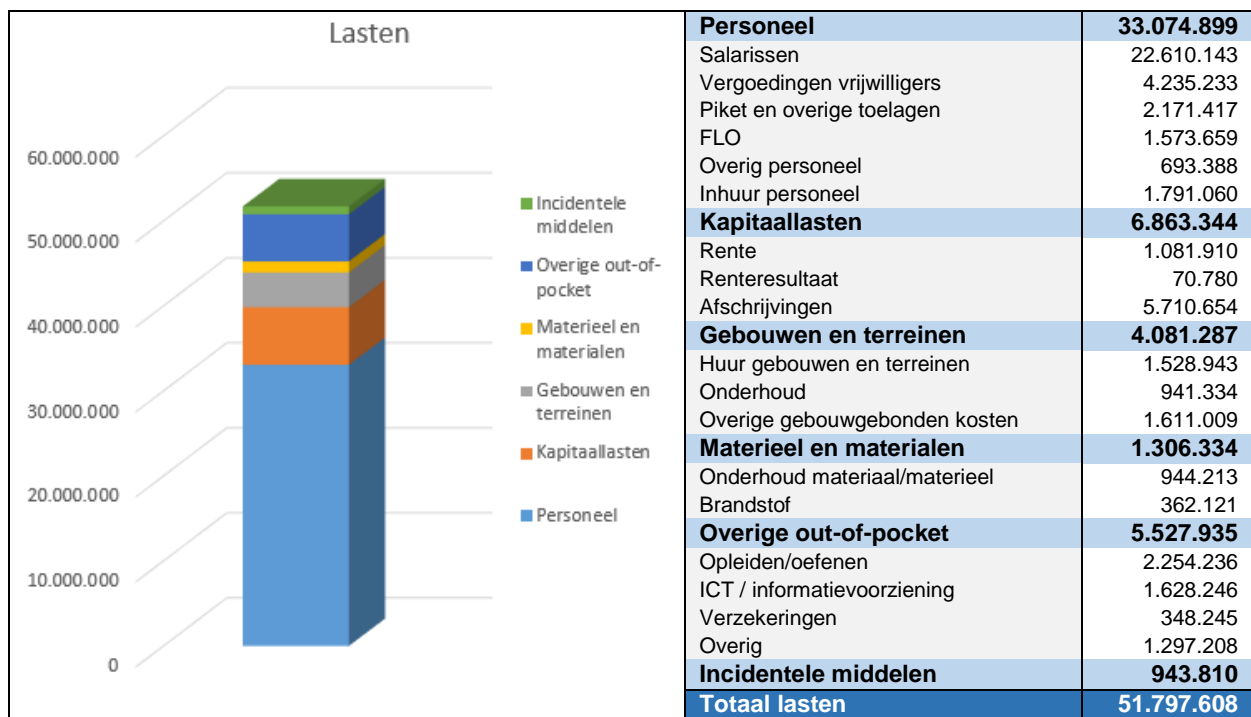
De tabel bevat niet de personele inzet vanuit gemeenten voor dit programma. Naar schatting gaat het om gemiddeld 1 dag per week per gemeente.

3.5 Geraamde totaal saldo van baten en lasten

Programma	Lasten	Baten	Totaal
Multidisciplinaire onderwerpen	2.640.625	2.378.381	262.244
Brandweer	47.163.617	6.700.263	40.463.354
GHOR	1.531.878	956.992	574.886
Gemeenten	461.489	447.161	14.328
Totaal Veiligheidsregio Twente	51.797.608	10.482.797	41.314.811

3.6 Overzicht van herkomst en bestedingen baten en lasten

4 Paragrafen

De begroting bevat de volgende paragrafen:

1. **Weerstandsvermogen en risicobeheersing**
2. **Onderhoud kapitaalgoederen**
3. **Financiering**
4. **Bedrijfsvoering**
5. **Verbonden partijen**

Dit hoofdstuk bestaat uit 5 paragrafen. Ze geven een dwarsdoorsnede van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

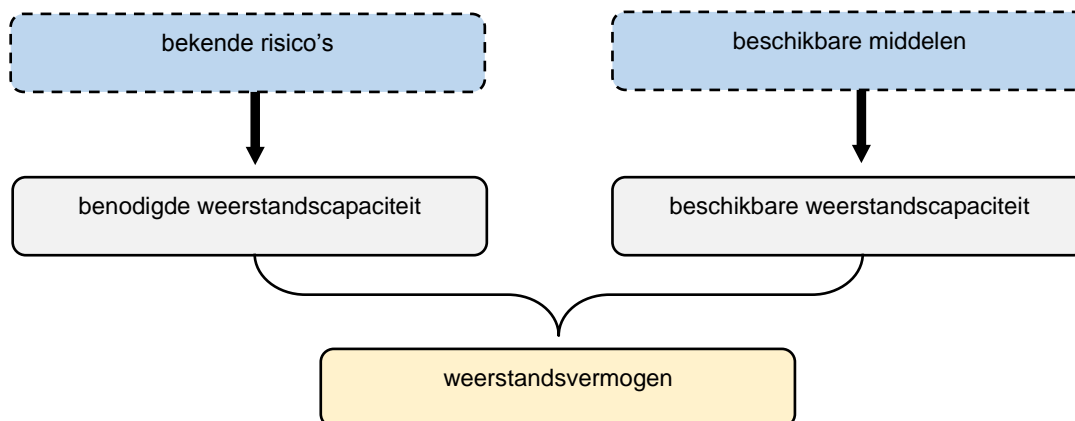
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf omvat zowel de beschikbare weerstandscapaciteit als een inschatting van risico's die daarmee moeten worden afgedekt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit. Al afgedekte risico's, via voorzieningen of verzekeringen, hebben geen invloed op het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien hoe robuust de begroting van de VRT is voor wat betreft het kunnen opvangen van risico's.

Technisch gesproken geeft het weerstandsvermogen de relatie weer tussen:

- a. De middelen en mogelijkheden waarover VRT beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit);
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit komt tot uiting in de benodigde weerstandscapaciteit.

Schematisch:

In 2015 is het beleidskader risicomanagement / weerstandsvermogen vastgesteld. Het beleidskader is in samenspraak met specialisten vanuit gemeenten uitgewerkt. Het cyclische karakter ervan maakt het mogelijk om de systematiek onderdeel te laten zijn van de P&C-cyclus. Het beleidskader geeft aan wat als beschikbaar weerstandscapaciteit kan worden gerekend en hoe, op basis van de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend.

4.1.1 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit dient om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. We maken hierbij onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat in beginsel uit algemene middelen die als buffer dienen voor de opvang van onvoorziene incidentele kosten. Voor de VRT geldt dat vanwege de hybride financieringsstructuur de middelen afkomstig kunnen zijn van zowel de gemeenten als het Rijk.

Gemeentelijke middelen

Tot het weerstandsvermogen wordt gerekend de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten.

De VRT beschikt per 1 januari 2017 over een Algemene Reserve van € 404.346. De bestemmingsreserves waarop nog geen verplichting rusten bedragen in totaal € 491.877.

Rijksmiddelen

Veiligheidsregio's ontvangen jaarlijks een doeluitkering van het Rijk, de zogenaamde Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR). De BDUR is in brede zin inzetbaar voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De BDUR is sinds 2011 verhoogd ter naleving van de nieuwe wet- en regelgeving. Eerder al hebben regio's voor hetzelfde doel incidentele stimuleringsbijdragen ontvangen. Deze financiële injecties van het Rijk zijn in Twente maar beperkt aangewend.

Gegeven de vele ontwikkelingen waarmee VRT rekening dient te houden, is in 2011 ervoor gekozen om € 1.100.000 te alloceren voor onvoorziene tegenvallers. Hiervan resteert per 1 januari 2017 een bedrag van € 526.012. De omvang van de totale weerstandscapaciteit bedraagt daarmee per 1 januari 2017 € 1.422.235

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte capaciteit uit hoofde van tarieven, heffingen en bijdragen. Deze kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, als hiervoor geen andere dekkingsmiddelen bestaan. De structurele weerstandscapaciteit van de VRT is nihil. Slechts een fractie van de begroting is afgedekt met tarieven en deze zijn overwegend marktconform. Verhoging zou daarom automatisch leiden tot omzetverlies.

4.1.2 Benodigde weerstandscapaciteit

Risico's

Jaarlijks wordt, conform beleidskader, het financiële risicobeeld in termen van kans en impact geactualiseerd. In het beleidskader zijn kans en impact in ordinale scores tot uitdrukking gebracht in een range van 1 (= klein) tot 5 (= groot). Een risico is daarom minimaal gewaardeerd op 1 en maximaal op 25. Risico's met een score vanaf 10 (oranje en rode scores) wegen mee in de weerstandscapaciteitsberekening. Risico's met een score lager dan 10 (groene scores) in beginsel niet tenzij het geheel ervan uitstijgt boven 1% van het begrotingsniveau (ca. € 500.000).

Onderstaande tabel geeft de risico's die zijn meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's zijn gegroepeerd. Het zwaartepunt van de risico's heeft betrekking meldkamerontwikkelingen (meldkamertransitie en OMS) en de knelpunten op gebied van investeringen (vanwege het gebrek aan BTW-compensatie, het ongedekte rijksmaterieel en gebrek aan investeringsruimte voor vervanging van onroerende activa).

In onderstaande tabel zijn de risico's met een score boven de 10 (oranje en rode scores) verder toegelicht en gekwantificeerd. Daarbij is aangegeven welke beheersmaatregelen denkbaar zijn.

Risico-omschrijving	Beheersmaatregelen	Type	Kans/ impact berekening
Ontwikkelingen meldkamer			
Wijziging wetgeving OMS Onlangs zijn juridische bezwaren aangevoerd tegen de instandhouding van het systeem en de inning van abonnementsgelden door veiligheidsregio's. Deze gelden dekken momenteel een substantieel deel van de apparaatskosten van de organisatie af. Op termijn vervalt waarschijnlijk de grondslag om deze gelden te innen.	Waar mogelijk en op landelijk niveau, invloed uitoefenen op regelgeving en compensatie.	exogeen	€ 945.000
Traject Landelijke meldkamer In 2013 is het transitieakkoord getekend, waarmee de basis is gelegd voor de overheveling van de Twentse meldkamertaak naar de meldkamer in Apeldoorn. De transitie brengt verschillende financiële risico's met zich mee: boventallig personeel, leegstand pand meldkamer Twente en afwaardering technische meldkameractiva. Het is nog erg onzeker of en in welke mate het Rijk een bijdrage levert in deze frictiekosten.	Onderzoeken van alternatieve aanwending van het pand. Het verhogen van mobiliteit van personeel, met daarbij het vergroten van de flexibele schil. Terughoudend beleid bij vervanging van activa.	exogeen	€ 874.000

Risico-omschrijving	Beheersmaatregelen	Type	Kans/ impact berekening
Vaste activa			
Vervanging Rijksmaterieel Het gaat om specialistisch materieel dat overgaat naar VRT zonder bijbehorend budget. Het materieel zal op enig moment moeten worden vervangen.	Onderzoeken van alternatieven om het WTS goed in te richten met beperking van kosten.	exogeen	€ 271.000
Vervanging gebouwen Het risico dat de investeringsbudgetten niet toereikend zijn bij nieuwbouw van kazernes. Achterliggende oorzaken zijn: budgetten zijn in het verleden niet of onvoldoende geïndexeerd, de bouw van een aantal kazernes is in het verleden deels met incidenteel geld gedekt of de uitgaven daarvan werden vanwege geldende comptabiliteitsvoorschriften anders verantwoord.	Onderzoeken van alternatieven om de kosten van nieuwbouw te beperken, gebruik te maken van relatief voordelige renovaties of herpositionering van kazernes indien de situatie zich voordoet.	exogeen	€ 270.000
Vervanging brandweermaterieel en materiaal De prijzen van het specialistische brandweermaterieel en materiaal stijgen mogelijk sneller dan de reguliere prijsindex. (gebrek aan marktwerking)	Bijtijds inzicht in vervangingsmomenten en een zorgvuldige afweging maken ten aanzien van eisen en kosten.	exogeen	€ 170.000
Personeel			
Langdurig verzuim en arbeidsongeschiktheid Bovengemiddeld langdurig verzuim, eventueel resulterend in arbeidsongeschiktheid, kan leiden tot hoge kosten voor inhuur van personeel.	Al in een vroegtijdig stadium actief sturen op verzuim.	exogeen	€ 100.000
Individueel keuze budget (IKB) In 2018 zal het IKB worden ingevoerd bij VRT. Een element hiervan is dat medewerkers de bovenwettelijke verlofuren voortaan krijgen uitbetaald. De verlofuren kunnen worden teruggekocht, maar het risico bestaat dat veel medewerkers dat niet gaan doen.	Duidelijk communiceren richting medewerkers dat zij gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om verlofuren (terug) te kopen.	exogeen	€ 70.000
Risicoclaims beroepsziekte brandweer In de maatschappij neemt de claimcultuur toe. In het land hebben verschillende gevallen zich inmiddels voorgedaan.	Doorvoeren van het Schoon werken (zie onder)	exogeen	€ 45.000
Overig			
TSC exploitatie Door de investeringen en de daaruit volgende benodigde toename van de omzet, is het risico toegenomen. Het gaat om het risico van exploitatieverlies en het mogelijk besluiten tot beëindiging van de exploitatie na afloop van de 1 ^e huurperiode, waarmee boekwaardeverlies optreedt.	Kennis van de branches waarin TSC zich begeeft. Focus op optimalisering van de bedrijfsvoering. Ontwikkeling van een passende governance.	endogeen	€ 467.000
Informatieveiligheid De Wet Bescherming Persoonsgegevens is per 2016 aangescherpt. Dit brengt voor VRT de volgende risico's met zich mee. De organisatie moet (verder) worden ingericht op deze wetgeving, wat extra kosten met zich meebrengt. Bij overtreding van de wet kan aan VRT een forse boete worden opgelegd.	De risico op een boete verkleinen door bewustwording, inregelen effectieve procedures, monitoring van systemen en auditing.	exogeen	€ 151.000
Ontwikkelingen integrale veiligheidsvraagstukken Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de vluchtelingenstroom, kunnen leiden tot extra werkzaamheden voor VRT. Risico bestaat dat VRT hiervoor onvoldoende wordt gecompenseerd.	In geval van extra werkzaamheden, actief op zoek gaan naar financiële compensatie vanuit het Rijk of de betrokken gemeenten.	exogeen/ endogeen	€ 50.000
Claims vanuit foutieve aanbestedingstrajecten Indien er aanbestedingen zijn, waarbij de regelgeving niet wordt gevolgd, bestaat het risico op schadeclaims van verliezende partijen. Dat geldt zowel voor individuele als voor landelijke trajecten.	Gebruik maken van spendanalyses en vergroten van bewustwording vanuit inkoop. Verder ontwikkelen van de inkoopkalender en kennisontwikkeling.	exogeen/ endogeen	€ 50.000

Opgetreden risico's waarvan het effect nog tijdelijk meeweegt in berekening van de weerstandscapaciteit (knelpunten).

Het uitgangspunt is dat weerstandscapaciteit moet worden aangehouden voor risico's die kunnen optreden. In het beleidskader is vastgelegd dat risico's met een structurele impact worden gekwantificeerd op basis van 3x de jaarlast. Daarmee wordt verondersteld dat de organisatie in staat is het structurele effect van risico's binnen een termijn van 3 jaar op te vangen. In die redenering is daarom voor onderstaande inmiddels opgetreden risico's nog een risicoscore aangehouden ter berekening van de weerstandscapaciteit. Die score loopt af en vervalt dus volledig na 3 jaar (of eerder afhankelijk van het moment waarop het effect is ondervangen).

Risico-omschrijving	Type	Kans/ impact berekening
<p>Uitbesteding OMS Het openbaar brandmeldsysteem is in 2014 gemigreerd. Daarbij is ervoor gekozen om het OMS-beheer uit te besteden aan de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG). Het opgetreden nadeel hangt deels samen met een tijdelijk knelpunt in de bedrijfsvoering (desintegratie), ontstaan als gevolg van de outsourcing. Voor het overige deel komt het nadeel voort uit gewijzigde aansluitkosten (glasvezel i.p.v. ADSL) en tijdelijk doorlopende verbindingskosten na opzegging van het abonnement. Rekening houdende met een implementatietermijn van 3 jaren, wordt nog 1 termijn meegenomen in de risico-berekening.</p>	Exogeen	€ 100.000
<p>Effecten herijking BDUR De herijking van deze Rijksmiddelen heeft geleid tot een negatief herverdeleffect voor VRT. Rekening houdende met een implementatietermijn van 3 jaren, wordt nog 1 termijn meegenomen in de risico-berekening</p>	Exogeen	€ 60.000
<p>Schoon werken Schoon werken heeft als voornaamste doel het voorkomen van gezondheidsproblemen door een reeks van maatregelen. Door de invoering hiervan nemen de kosten op jaarbasis toe met naar schatting € 130.000. Rekening houdende met een implementatietermijn van 3 jaren, worden nog 2 termijnen meegenomen in de risico-berekening.</p>	Exogeen	€ 260.000
<p>BTW compensatie VRT kan per 2014 niet meer BTW compenseren en is hiervoor onvoldoende gecompenseerd via de verhoging van de BDUR. Dit vertaalt zich in een oplopend knelpunt tot € 1 mln. Dit structurele tekort treedt geleidelijk op, afhankelijk van het tempo waarin vervangingsinvesteringen worden gedaan. In de eerste jaren is er een relatief snelle toename van het tekort, gezien de vervanging van materiaal met korte looptijd. Dit risico kent een opbouw over een lange periode en daarom wordt voor de risico-berekening het zelfde bedrag aangehouden als in de begroting 2017.</p>	Exogeen	€ 300.000

4.1.3 Beoordeling weerstandsvermogen

Aantal geïdentificeerde risico's	22
Aantal groene scores (waardering 1-8)	10
Aantal oranje scores (waardering 9-16)	10
Aantal rode scores (waardering 17-25)	2
Is de som van de groene scores > 1% van de begroting	nee
Hoe hoog stijgt de som van groene scores hierboven uit?	n.v.t.
Zijn de rode scores alleen exogeen (ontstaan buiten de invloedssfeer van de organisatie)?	ja
Berekende omvang van het risico (oranje, rode en groene scores boven de drempel)	€ 4.182.000
Beschikbare reserves ter dekking van de risico's (stand per 31-12-2016)	€ 1.422.000
Weerstandsratio feitelijk o.g.v. huidig risicobeeld	34%
Weerstandsratio toegestaan (cf. beleidskader)	70%

Uit het recapitulerende beeld blijkt dat het feitelijk weerstandsratio ruim onder de norm zit. De totale omvang van de risico's is toegenomen ten opzichte van de begroting 2017 (van € 3,0 mln naar € 4,2 mln) en bij de jaarrekening 2016 is de weerstandscapaciteit afgenomen door de dekking van het negatieve jaarrekeningresultaat. Dit betekent dat eventuele positieve saldi in komende boekjaren worden toegevoegd aan de algemene reserve totdat de afgesproken norm is bereikt.

Het verschil tussen de huidige reservepositie en het normatieve plafond bedraagt € 1,5 mln. Het is belangrijk om het verschil niet groter te laten worden. Daarom moeten de risico's scherp worden bewaakt. Vanwege de ontwikkelingen die in deze paragraaf zijn genoemd, wordt in 2017 een afzonderlijk plan van aanpak gemaakt (hoe deze risico's te beheren en hoe de impact ervan zo goed mogelijk te ondervangen). Hierover zal periodiek worden bericht via de p&c cyclus.

4.1.4 Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing - in aanvulling op de ratio weerstandsvermogen - een verplichte set van vijf financiële kengetallen wordt opgenomen. De kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte Veiligheidsregio Twente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te vangen. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor Veiligheidsregio Twente. Hierdoor worden deze kengetallen niet meegenomen in deze paragraaf.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote laat het niveau van de schuldenlast zien, ten opzichte van de baten. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten op de exploitatie drukken.

Berekening EMU-saldo	Jaarrekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1a Netto schuldquote	104,9%	104,8%	101,8%	109,4%	119,2%	119,3%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	104,8%	104,6%	101,7%	109,3%	119,1%	119,2%

De toename vanaf 2019 komt door de verwachte investeringen in nieuwbouw kazernes en de bijbehorende benodigde financiering.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding eigen vermogen/balanstotaal en geeft inzicht in de mate waarin een organisatie in staat is op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Berekening EMU-saldo	Jaarrekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteitsratio	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	0,0%

VRT heeft al sinds de oprichting een beperkt eigen vermogen en daarmee een lage solvabiliteit.

3. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is nodig om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte nodig is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Berekening EMU-saldo	Jaarrekening	Begroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

4.1.5 Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen in relatie tot de financiële positie

De structurele baten en lasten zijn in evenwicht. Het eigen vermogen is vrijwel nihil en kan tijdelijke verstoringen in dit evenwicht maar zeer beperkt opvangen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf beschrijven we het beleidskader voor het onderhoud van kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen worden onderscheiden in vaste en vlottende activa, die als bezittingen op de balans staan en waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. In het kader van deze paragraaf gaat het om de vaste activa, zoals bedrijfsgebouwen. Ze onderscheiden zich doordat ze voor hun instandhouding en verbetering structureel een substantieel beslag op middelen in de exploitatiebegroting leggen. Dit geldt niet voor de financiële activa en de bedrijfsmiddelen (vlottende activa) omdat die frequent worden vervangen.

Gebouwen

Veiligheidsregio Twente (VRT) heeft in totaal 39 gebouwen in gebruik (45.000 m² BVO) waarvan er 30 in eigendom zijn van de VRT. Brandweer Twente heeft hier 31 gebouwen (31.500 m² BVO) van in gebruik (de brandweerkazernes). De boekwaarde van allen panden tezamen bedraagt per 2017 34,9 mln.

Het beheer van de vastgoed portefeuille is belegd bij de sector Beheer & Techniek van Brandweer Twente. Het team Service & Beheer heeft hiertoe een Servicedesk ingericht die 24 uur per dag en 7 dagen in de week bereikbaar is voor storings, klachten en schades. Het onderhoud wordt uitgevoerd op basis van onderliggende onderhoud- en beheersplannen. Deze plannen zijn na de aanbesteding van het meerjarig onderhoud (10 jaar) opnieuw tegen het licht gehouden en op onderdelen herijkt.

In de afgelopen jaren zijn de gebouwen qua onderhoud op orde gebracht. In afgelopen jaren zijn achtereenvolgens de buitenschillen aangepakt en het binnenonderhoud op niveau gebracht. In de komende jaren ligt het accent op het bijhouden van het onderhoudsniveau (3) en energiereductie (vermindering CO-2 uitstoot).

Het onderhoudsbudget is de laatste jaren gefixeerd op **€ 0,9 mln**. Die is over de jaren heen gezien toereikend gebleken. De onderhoudsuitgaven hebben afgelopen jaren vanwege correctief onderhoud wel de nodige fluctuaties vertoond. Inmiddels is de nadruk komen te liggen op preventief (planbaar) onderhoud. De onderhoudsuitgaven zijn daardoor naar beneden bij te stellen. De huidige onderhoudsplannen gaan dan ook uit van een "all-in" jaarlast die lager ligt dan het structurele budget.

Voor 2018 staan de volgende specifieke thema's op de rol:

- Position paper huisvestingsbehoefte (mede in het licht van het financiële knelpunt op onroerende activa)
- Opstarten project nieuwbouw Almelo
- Onderzoek verplaatsing kazernes Glanerbrug en Hellendoorn
- Verbouw kazerne Vriezenveen

Materieel

Veiligheidsregio beschikt over een groot arsenaal aan voertuigen. Na de regionalisering zijn in de eerste plaats de dienstvoertuigen tegen het licht gehouden. In 2014 is als resultaat daarvan het dienstvoertuigenplan vastgesteld dat voorzorg in noodzakelijke reductie van niet-begrote dienstauto's. Het plan is in 2015 in uitvoering gebracht. Het plan omvatte ook een pilot voor het gebruik van elektrische voertuigen. Conclusies daarover worden getrokken in 2017.

In 2014 is voorts besloten tot een forse herschikking en reductie van het grootschalig materieel. Daarmee is inhoud gegeven aan een deel van de totale bezuinigingsopgave. De reductie wordt fasegewijs doorgevoerd (in gelijke tred met de wijze waarop de taakstelling fasegewijs wordt doorgevoerd in de begroting). Het plan is sinds eind 2015 in uitvoering. In 2016 zijn als uitvloeisel hiervan 14 voertuigen afgestoten.

Het onderhoudsbudget (out-of-pocket) bedraagt **€ 0,27 mln**. Ook dit budget is gefixeerd. Omdat is bezuinigd op het grootschalig materieel, rust ook nog een navenante bezuiniging op het bijbehorende exploitatiekosten, waaronder het onderhoud. Deze zal in het resterende deel van het afgesproken bezuinigingspad worden gerealiseerd.

Voor de komende periode krijgen de volgende thema's bijzondere aandacht:

- Levering grootschalig materieel (o.a. redvoertuigen en hulpverleningsvoertuigen)
- Verdere implementatie van de efficiencyroute (= gefaseerde aanpak tot materieelreductie als onderdeel van de bezuinigingsoperatie)
- Aanbesteding natuurbrandvoertuigen en andere 1^e lijnsvoertuigen (toekomstbestendig bluswater).
- Evaluatie dienstvoertuigenplan

4.3 Financiering

Treasury gaat over het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen en de hieraan verbonden risico's. Het in 2015 vastgestelde treasurystatuut stelt hiervoor de beleidskaders.

Het Rijk heeft met de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en aanvullende regelgeving regels gesteld over hoe decentrale overheden hun geld en kapitaal beheren. De regeling schatkistbankieren houdt in dat overtollige middelen van decentrale overheden bij het ministerie van financiën moeten worden aangehouden. Het treasurystatuut sluit aan op de regelgeving en geeft ook de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden weer. De Bedrijfsvoering Regio Twente is belast met de dagelijkse uitvoering van de treasury.

Belangrijke instrumenten voor de uitvoering van de treasury zijn de liquiditeitsplanning en de rentevisie. Deze worden met ingang van 2015 tweemaal per jaar opgenomen in een treasurybericht voor de portefeuillehouder Middelen.

Risicobeheer

Door de wet Fido en aanvullende regelgeving zijn de risico's op de treasuryactiviteiten als beperkt te kwalificeren. De wet Fido stelt grenzen aan de mogelijkheid om goederen te financieren met kortlopende middelen (kasgeldlimiet) en maximeert de aflossing en renteherziening op aangetrokken leningen in enig jaar (renterisiconorm). Daarmee wordt het renterisico beperkt. Ook zijn er regels gesteld ten aanzien van het gebruik van derivaten, de vorm waarin leningen worden opgenomen of verstrekt en met welk soort instellingen financiële transacties mogen worden gedaan.

Door proactief uitvoering te geven aan de treasuryfunctie (periodiek opstellen liquiditeitsplanning en periodieke check op renteprognoses) zijn de restrisico's verder te verminderen.

Wettelijke kengetallen

Vanuit de regelgeving zijn er drie kengetallen die periodiek moeten worden berekend. De kasgeldlimiet en het schatkistbankierenpercentage worden achteraf gemiddeld per kwartaal berekend. Voor de renterisiconorm wordt vooruit gekeken met een berekening voor het komende jaar en een doorkijk naar de volgende drie jaren.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Deze limiet beperkt het aandeel van de financieringsbehoefte dat met kortlopend vreemd vermogen mag worden gefinancierd. Bij wet is het maximum gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal. Dat komt voor de organisatie neer op een bedrag van ca. € 4,2 mln.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden de verplichting hebben om hun middelen aan te houden bij het ministerie van financiën. Voor de middelen beneden het drempelbedrag (0,75% van het begrotingstotaal) geldt deze verplichting niet. Met de bank is afgesproken om het saldo boven de drempel automatisch af te dragen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat van de vaste schuld jaarlijks een bedrag van maximaal 20% (c.a. € 10,4 mln.) van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een grens gesteld aan het renterisico op de leningenportefeuille. De renterisicopercentage 's voor de komende jaren (berekend op basis van het begrotingstotaal 2018) staan in onderstaande tabel.

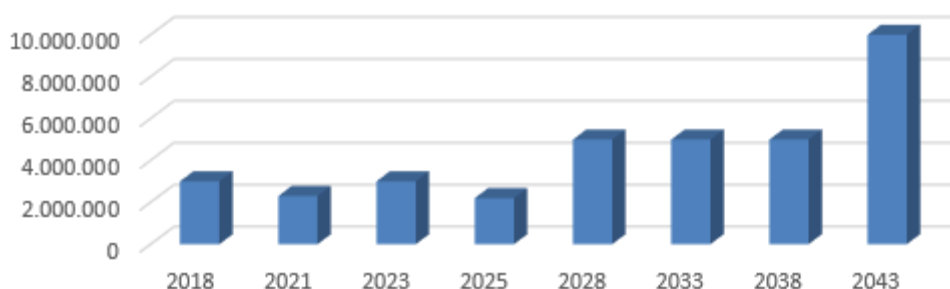
	Maximum	2018	2019	2020	2021
Renterisiconorm	20%	5,8%	0,0%	0,0%	4,4%

In 2018 en in 2021 loopt een onderdeel van de langlopende leningenportefeuille af. Het gaat om € 3 miljoen resp. € 2,3 miljoen. Hiermee wordt ook voor de komende jaren de renterisiconorm niet overschreden.

Lening portefeuille

De langlopende leningenportefeuille bedraagt in totaal € 35,5 miljoen (stand ultimo 2016). Onderstaande grafiek geeft de verdeling van deze portefeuille naar afloopdata.

Afloop lange leningen

Ontwikkeling treasuryfunctie

De belangrijkste stap in de verdere ontwikkeling van de treasuryfunctie is het verbeteren van de liquiditeitsplanning. Hiertoe moet met name de meerjareninvesteringsplanning scherper in beeld worden gebracht. De confrontatie van planning en realisatie zal ook bijdragen aan de verfijning. Gezien de verwachte toename van investeringen (kazernes) zal de portefeuille lange leningen de komende jaren moeten worden uitgebreid.

Omslagrentepercentage

Het omslagrentepercentage wordt, conform vernieuwd BBV, berekend door de verwachte rentelasten te delen door de verwachte boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar. De rente wordt doorberekend aan de taakvelden waar de vaste activa bij behoren. Het gecalculerde omslagpercentage mag op een veelvoud van 0,5% worden afgerond. Een actuele prognose van het omslagpercentage voor 2018 komt uit op 2,14%. Bij de keuze voor de kleinste afronding komt de te hanteren omslagrente uit op 2,0%. Hiermee wordt gekozen voor een stabiele meerjarige omslagrente. Het verschil tussen de geprognosticeerde en de te hanteren omslagrente moet als een verwacht negatief resultaat worden opgenomen op taakveld Treasury. De externe rentelasten, renteomslag en renteresultaat zijn opgenomen in onderstaand renteschema.

Renteschema 2018 (x € 1.000,-)		
a.	de externe rentelasten over korte en lange financiering	1.084
b.	de externe rentebaten over de korte en lange financiering	2
Saldo rentelasten en rentebaten		1.082
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t.
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	n.v.t.
c3.	De rentebaat van door-verstreckte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t.
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
d1.	Rente over eigen vermogen	n.v.t.
d2.	Rente over voorzieningen	n.v.t.
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		0
e.	De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	1.011
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	71 -/-

4.4 Bedrijfsvoering

Veiligheidsregio Twente (VRT) is een organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. Elke kolom vormt een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de VRT en heeft daarin haar eigen taken en verantwoordelijkheden. Met betrekking tot bedrijfsvoeringstaken is afgesproken dat deze in gezamenlijkheid worden opgepakt voor de kolommen brandweer, GHOR en Veiligheidsbureau waarbij de brandweerkolom daarop regie voert.

De sector Strategie & Ondersteuning (kolom brandweer) is sinds 1 januari 2013 verantwoordelijk voor een aantal bedrijfsvoering dossiers. Onder deze bedrijfsvoeringdossiers vallen de taakgebieden Financiën, Verzekeringen, Strategische Inkoop, HRM, Fitheid & Arbo en Post & archief. Deze taakgebieden (met uitzondering van managementondersteuning en recepties) worden daarbij tevens uitgevoerd voor het Veiligheidsbureau en de GHOR.

De medewerkers van de kolom brandweer nemen de strategische en tactische onderdelen van deze taakgebieden voor hun rekening. Het operationele en uitvoerende deel van deze taakgebieden wordt voor een deel ingekocht bij Bedrijfsbureau Regio Twente (BRT). Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de periode 2017-2018. Deze overeenkomst wordt periodiek geëvalueerd.

Doelstellingen 2018

- Uitvoering geven aan de Planning en Control cyclus en deze waar nodig door ontwikkelen (begroting, jaarrekening, tussentijdse rapportages);
- Financieel beleid en beheer (kaderstelling, treasury);
- Financieel control (incl. AO / IC-vraagstukken);
- Regie voeren op het proces rondom de invulling van de bezuinigingsopgave 2015-2019;
- Advisering op inkooptrajecten en specifiek Europese aanbestedingen;
- Uitvoering geven aan het inkoopbeleid en dat waar mogelijk door ontwikkelen;
- Beheer en managementrapportage Verzekeringsportefeuille;
- Begeleiding geven aan het BMO traject;
- Implementeren digitaal Opleidingshuis;
- Doorontwikkeling van HRM cijfers in beeld;
- Implementeren nieuwe onderdelen binnen het HR beleid waaronder: Mobiliteit en Generatie Bewust personeelsbeleid;
- Uitvoering geven aan arbobeleid, PPMO en fysieke oefenmomenten.

Ten behoeve van de afstemming rondom bedrijfsvoeringsprocessen heeft de organisatie een overleg (Bedrijfsvoeringsoverleg / BVO) ingesteld waarin de kolommen brandweer, GHOR en Veiligheidsbureau zijn vertegenwoordigd. Daarnaast vindt daar waar nodig en/of gewenst uiteraard overleg en afstemming plaats met BRT

4.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf betreft derde rechtspersonen waarmee Veiligheidsregio Twente een bestuurlijke én financiële belang heeft, door een participatie in een vennootschap of deelnemingen in stichtingen. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Een financieel belang houdt in dat de organisatie middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op haar verhaald kunnen worden. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio Twente bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Visie en beleid op verbonden partijen

Veiligheidsregio Twente heeft geen specifieke visie ontwikkeld op gebied van verbonden partijen. Het belang daarvan groeit naarmate de organisatie zich verbindt aan meer partijen. Maar dat is niet het geval. Het aantal verbonden partijen van VRT is sinds oprichting stabiel.

Risicoanalyse verbonden partijen

Het is niet nodig om de partijen waarmee VRT zich heeft verbonden te voorzien van een risicoscore. Zowel de vereniging van eigenaren als de stichting Meldkamer Twente zijn rechtspersonen die enkel in het leven zijn geroepen om de uitvoering van zaken te waarborgen. Het zijn bovendien rechtspersonen zonder personeel (en dus zonder eigen wil).

Lijst met verbonden partijen

Stichtingen en verenigingen

Vereniging van Eigenaren genaamd Hulpverlenings-diensten. Gevestigd aan de Demmersweg 55 (Westermaat) te Hengelo.		Informatie	
1.	Doestelling	De vereniging opereert conform de vastgestelde reglement als bedoeld in artikel 111d, Boek 5 van het B.W., welk reglement bestaat uit een Modelreglement bij Splitsing Appartement. Daarnaast is opgenomen dat het bepaalde in annex 1 uitdrukkelijk niet van toepassing is en zijn aanvullingen en wijzigingen op het modelreglement in de splitsingsakte vermeld.	
2.	Bestuurlijk en financieel belang	De eigenaren in de gemeenschap zijn stemgerechtigd voor de volgende delen: <ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsregio Twente 52 stemmen • Stichting Ambulance Oost 48 stemmen Het bestuur van de vereniging bestaat uit twee bestuurders van Veiligheidsregio Twente namelijk de portefeuillehouder Financiën en de secretaris VRT en één bestuurder (directeur) van de Stichting Ambulance Oost. Veiligheidsregio Twente bezit 52 procent eigendomsrecht van het onroerend goed. Zij kan voor 52/100 deel aansprakelijk gesteld worden bij een faillissement of bij een financieel probleem	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Ruime invloed op bedrijfsvoering is mogelijk via de benoemde bestuurders en de meerderheid van stemmen.	
Financiële kengetallen		01-01-2018	31-12-2018
4.	Jaarrekeningresultaat		0,-
5.	Eigen vermogen	35.032,-	35.032,-
6.	Vreemd vermogen	59.130,-	59.130,-

Stichting Meldkamer Twente Gevestigd aan de Demmersweg 55 (Westermaat) te Hengelo.		Informatie	
1.	Doestelling	Het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking van de meldkamers van de Politie Twente, Ambulance Oost en Veiligheidsregio Twente, door het faciliteren van ondersteunende processen. Zij tracht haar doelstelling te bereiken door het verwerven en exploiteren van infrastructuur en andere voorzieningen.	
2.	Bestuurlijk en financieel belang	De stichting wordt financieel gevoed door de achterliggende organisaties. (Politie, Ambulance Oost en VRT). Het stichtingsbestuur wordt gevormd door de directeuren van de verschillende hulpverleningsdiensten.	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	De beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is redelijk groot gelet op het lidmaatschap van VRT in het stichtingsbestuur.	
Financiële kengetallen		01-01-2018	31-12-2018
4.	Jaarrekeningresultaat (prognose)		50.000,-
5.	Eigen vermogen	722.081,-	772.081,-
6.	Vreemd vermogen	81.742,-	81.742,-

5 Financiële begroting 2018

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaat de financiële begroting uit een overzicht van baten en lasten en een uiteenzetting van de financiële positie, aangevuld met een toelichting. We starten met de grondslagen waarop de financiële begroting is gebaseerd.

5.1 Financiële uitgangspunten

a. Basis begrotingskader 2018

De begroting van het lopende begrotingsjaar vormt in eerste aanleg het financiële kader voor de begroting van het komende begrotingsjaar. Het fundament voor deze begroting is grotendeels neergelegd in het principebesluit tot regionalisering d.d. 22 februari 2012.

b. Loon- en prijscompensatie

De cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV), halfjaarlijks uitgevoerd door het Centraal Plan Bureau (CPB), dienen als basis voor de berekening van de compensatie van loon- en prijsstijgingen. Voor de begroting 2018 worden de cijfers uit de MEV van september 2016 gehanteerd.

Loonmutaties

De huidige CAO gemeenten heeft slechts een looptijd tot 1 mei 2017 en daarom wordt uitgegaan van de loonvoet sector overheid uit de MEV. Het CPB gaat uit van een loonstijging van **1,4%** in 2017. Voor 2018 is nog geen prognose afgegeven. Daarom wordt het cijfer voor 2017 ook van toepassing verklaard voor 2018.

Noot:

Het verschil tussen de geraamde en de werkelijke ontwikkeling van de loonsom, voor zover het CAO-ontwikkelingen of mutaties in het stelsel van sociale zekerheid betreft, wordt, indien sprake is van een betekenisvolle afwijking, separaat tussentijds verrekend met de gemeenten.

Prijsmutaties

Voor de prijsmutaties wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiële overheidsconsumptie) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. Deze index is nog niet berekend voor 2018 en daarom wordt de index voor 2017 op extrapolatiebasis aangehouden. De index voor 2017 bedraagt **0,8%**. Vorig jaar werd nog uitgegaan van een index voor 2017 van 0,9%, derhalve een bijstelling van -0,1%. Het CPB heeft de inflatiecijfers voor 2015 en 2016 ook weer verder naar beneden bijgesteld met resp. -1,8% en -0,4%. In totaal bedraagt de nacalculatie -2,3%. Om die reden worden de prijsindex-gerelateerde budgetten voor het begrotingsjaar 2018 verlaagd met **(0,8% - 2,3%) = -1,5%**.

b1. Grondslag voor de loonsom

Ten behoeve van het principebesluit is in het zogeheten normalisatietraject de formatie van de brandweer doorgerekend op basis van max-1 van de functieschaal plus een dekking voor de kosten van zogenaamde "uitloopschalen". Dit vormt tevens de grondslag voor de loonsom van 2018. Dezelfde grondslag (max-1 van de functieschaal) wordt eveneens voor de overige kolommen van de organisatie toegepast. Voor beschikbare vacatures wordt met ingang van 2015 de "max-2"-regel als grondslag genomen.

c. FPU (Flexibel Pensioen) / FLO (Functioneel leeftijdsontslag)

Voor brandweermanfunctionarissen met een bezwarende functie geldt het FLO-overgangsrecht. De bezwarende functies komen voor in een viertal gemeenten (Almelo, Hengelo, Enschede en Borne). De financiële implicaties van de regeling zijn voor rekening van de desbetreffende gemeenten (gesloten systematiek). De uitgangspunten die liggen onder de berekening van de FLO-kosten zijn in 2012 met de gemeenten overeengekomen. Ook bestaat er consensus over de dekking van deze kosten. In 2016 hebben de onderhandelingen over de herziening van het FLO-overgangsrecht plaatsgevonden. Daardoor is de herijking van de uitgangspunten die liggen onder de financiering van het FLO-overgangsrecht opgeschoven.

d. Kapitaallasten

Rentelasten en rentebaten

De omslagrente (in de begroting 2017 2,8%) is tot nog toe gebaseerd op de rente over langlopende leningen.

Volgens de vernieuwde BBV, die voor VRT per 2018 ingaat, is de methodiek als volgt. Voor de begroting wordt het omslagrentepercentage berekend door de verwachte rentelasten te delen door de verwachte boekwaarde van

de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar. De rente wordt doorberekend aan de taakvelden waar de vaste activa bij behoren. Het bij de begroting gecalculerde omslagrentepercentage mag op een veelvoud van 0,5% worden afgerond.

Een actuele prognose van het omslagpercentage voor 2018 komt uit op een percentage van 2,14 %. Bij de keuze voor de kleinste afronding komt de te hanteren omslagrente uit op 2,0%. Hiermee wordt gekozen voor een stabiele meerjarige omslagrente. Het verschil tussen de geprognoseerde en de te hanteren omslagrente moet als een verwacht negatief renteresultaat worden opgenomen.

De vernieuwing van de BBV brengt met zich mee dat de begrotingspost rente moet worden opgenomen volgens een actuele prognose van de rentelasten. Volgens prognose moet de begrotingspost met € 290.000 naar beneden worden bijgesteld ten opzichte van de begroting 2017. Redenen voor de verlaging zijn het feit dat financiering deels plaatsvindt met (goedkopere) kasgeldleningen en nog niet bestede BDUR-gelden. Het algemeen bestuur heeft op 6 februari 2017 besloten om de verlaging van de rentepost in te zetten ter dekking van de toename van de kapitaallasten als gevolg van de BTW problematiek.

Vervangingsinvesteringen

De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvestering. Vervangingsinvesteringen worden met ingang van 2015 gecorrigeerd voor inflatie. Hierbij geldt eveneens het herrekenende IMOC-cijfer van het CPB (voor 2018 dus **-1,5%**).

e. Tarieftaken

Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid.

f. Financieringssystematiek

Op 29 juni 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om de zogenaamde Cebeon-norm als grondslag te nemen voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage. Daarbij is eveneens een ingroeipad afgesproken. Op 12 oktober 2015 is met het algemeen bestuur een nadere technische uitwerking van het Cebeon-model overeengekomen. Deze technische uitwerking vormt dan ook de basis voor de financieringssystematiek voor de begroting 2018. In concreto komt het neer op de volgende uitgangspunten:

- Grondslag voor de maatstafaantallen in enig begrotingsjaar (t): septembercirculaire t-2.
- Grondslag voor de verdeelmodule: de per 15 maart (t-1) bekende bedragen per maatstaf.
- Het ingroeipad wordt geprojecteerd op het herverdeeleffect, zoals weergegeven in de programmabegroting 2016. Voor het begrotingsjaar 2018 bedraagt de verevening 25% van het herverdeeleffect.
- Het rekeningresultaat wordt na rato inbreng verrekend met gemeenten (dus met inbegrip van de werking van het ingroeipad, zolang die van kracht is).
- Er vindt geen nacalculatie plaats vanwege bijstelling van de maatstafaantallen voor enig jaar. De septembercirculaire t-2 blijft leading.

5.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hieronder zijn totaaloverzichten van alle lasten, baten en reservemutaties opgenomen. Deze overzichten kennen een nieuwe indeling conform de vernieuwde wetgeving BBV.

In het onderstaand overzicht worden naast de vier programma's de algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing vennootschapsbelasting (Vpb) en het bedrag voor onvoorzien gepresenteerd. Hierdoor wijkt het gepresenteerde totaal per programma in hoofdstuk 3 (incl. overhead, etc.) af van het hieronder gepresenteerde totaal per programma (excl overhead, etc.).

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma									
Multidisciplinaire onderwerpen	2.548	2.215	-333	2.236	1.779	-457	2.116	2.378	263
Brandweer	48.681	8.050	-40.631	45.272	5.110	-40.163	37.240	6.641	-30.599
GHOR	1.874	1.221	-653	1.486	827	-659	1.342	956,992	-385
Gemeenten	468	455	-12	258	232	-26	461	447	-14
Subtotaal	53.571	11.941	41.630	49.252	7.948	41.304	41.159	10.424	-30.735
Algemene dekkingsmiddelen	-	40.526	40.526	-	41.304	41.304	-	41.315	41.315
Overhead	-	-	-	-	-	-	10.638	59	-10.579
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	-	40.526	40.526	-	41.304	41.304	10.638	41.374	30.735
Totaal gerealiseerd saldo baten en lasten	53.571	52.467	-1.104	49.252	49.252	-	51.798	51.798	0
Toevoegingen/ onttrekkingen aan reserves	177	708	530	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan weerstandsvermogen	-	574	574	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	53.748	53.748	0	49.252	49.252	-	51.798	51.798	-

Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we een beeld van de algemene dekkingsmiddelen (gesaldeerd: lasten en baten).

Bedrag x € 1.000,-	Begroting 2018
Lokale heffingen	-
Algemene uitkeringen	-
Dividend	-
Saldo van financieringsfunctie	-
Overige algemene dekkingsmiddelen	41.315
Totaal algemene dekkingsmiddelen	41.315

5.2.1 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Binnen Veiligheidsregio Twente is er geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

5.2.2 Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe van de taakvelden naar de programma's voor het begrotingsjaar 2018. De lasten en baten zijn *exclusief* reservemutaties

Taakveld	Multidisciplinaire onderwerpen		Brandweer		GHOR		Gemeenten		Totaal
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	-	24	-	-	-	-	-	-	24
0.4 Overhead	-	525	59	9.923	-	190	-	-	10.579
0.5 Treasury	-	-	1.011	1.082	-	-	-	-	71
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-185	-	-	-	-	-185
0.9 Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1 Crisisbeheersing & Brandweer	2.328	2.042	5.630	35.070	957	1.342	447	461	29.553
1.2 Openbare orde & veiligheid	50	50	-	-	-	-	-	-	0
8.3 Wonen & Bouwen	-	-	-	1.273	-	-	-	-	1.273
Totaal	2.378	2.641	6.700	47.163	957	1.532	447	461	41.315

5.3 Uiteenzetting financiële positie

Deze paragraaf geeft een uiteenzetting weer van de financiële positie. De paragraaf bevat een meerjarenperspectief met daarin de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage, prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan het verloop van de reserves en het verloop van de voorzieningen, de investeringen en de jaar terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

5.3.1 Meerjarenraming 2018-2021

Het meerjarenperspectief en daarin de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage is hieronder beknopt weergegeven. De uitgangspunten die in de meerjarenraming zijn gehanteerd worden weergegeven onder het meerjarenoverzicht.

Programma	Lasten				Baten			
	Begroting 2018	Mutatie t.o.v. vorig jaar			Begroting 2018	Mutatie t.o.v. vorig jaar		
		2019	2020	2021		2019	2020	2021
Alle bedragen X 1.000,-								
Brandweer	€ 47.164	€ 607	€ 717	€ 727	€ 6.701	€ 101	€ 102	€ 104
GHOR	€ 1.532	€ 23	€ 23	€ 24	€ 956	€ -	€ -	€ -
Multidisciplinair	€ 2.640	€ 40	€ 40	€ 41	€ 2.378	€ -	€ -	€ -
Gemeenten	€ 461	€ 7	€ 7	€ 7	€ 447	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 51.797	€ 677	€ 787	€ 799	€ 10.482	€ 101	€ 102	€ 104
Cumulatief	€ 51.797	€ 52.474	€ 53.261	€ 54.060	€ 10.482	€ 10.583	€ 10.685	€ 10.788

2018	€ 41.315
2019	€ 41.891
2020	€ 42.577
2021	€ 43.272

In de meerjarenraming zijn alle financiële taakstellingen verwerkt. De laatste tranche wordt doorgevoerd in 2019 (100.000,-).

Uitgangspunten bij meerjarenraming:

- 1) Loon- en prijscompensatie zijn meerjarig geraamd op 1,5% (gewogen gemiddelde van huidige CPB-cijfers).
- 2) De afschrijvingscomponent van de kapitaallasten worden geïndexeerd met 1,5% (gewogen gemiddelde van huidige CPB-cijfers)
- 3) Risico's, zoals beschreven in par. 4.1 treden niet op of worden eigenstandig opgevangen.
- 4) Nieuw beleid is geraamd op 0.
- 5) Taakstellende bezuinigingen zijn conform besluit verwerkt en gerealiseerd.

5.3.2 Geprognosticeerde balans

In het onderstaand overzicht is de geprognosticeerde balans opgenomen voor het begrotingjaar 2018 en de drie jaren volgend op het begrotingsjaar.

Activa (x € 1.000,-)	01-01-2018	31-12-2018	2019	2020	2021
(im)materiële vaste activa	54.240	52.753	56.628	61.628	61.628
Financiële vaste activa	73	73	73	73	73
Totaal vaste activa	54.313	52.826	56.700	61.700	61.700
Voorraden	-	-	-	-	-
Vorderingen (uitzettingen)	407	407	407	407	407
Liquide middelen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende activa	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Totaal vlottende activa	2.457	2.457	2.457	2.457	2.457
Totaal activa	56.770	55.282	59.157	64.157	64.157

Passiva (x € 1.000,-)	01-01-2018	31-12-2018	2019	2020	2021
Eigen vermogen	118	157	100	41	-
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Vaste schulden	37.500	37.500	42.227	48.081	48.081
Totaal vaste passiva	37.618	37.657	42.327	48.122	48.081
Vlottende schulden	16.354	15.650	15.155	14.660	15.001
Overlopende passiva	2.797	.1975	1.675	1.375	1.075
Totaal vlottende passiva	19.151	17.625	16.830	16.035	16.076
Totaal passiva	56.770	55.282	59.157	64.157	64.157

5.3.3 Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om in de begroting een raming van het eigen EMU-saldo op te nemen.

In de onderstaande tabel is het EMU-saldo van Veiligheidsregio Twente berekend voor de jaren 2017-2021.

Berekening EMU-saldo (x € 1.000,-)		2017	2018	2019	2020	2021
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.786	5.786	5.786	5.786	5.786
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	-	-	-	-	-
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	5.952	4.499	9.661	10.786	5.786
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-
9	Lasten op balanspost voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-	-	-
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet valleen onder een van bovenstaande posten	-	-	-	-	-
11	Verkoop van effecten: de verwachte boekwinst bij verkoop	-	-	-	-	-
EMU-saldo		-166	-1.287	-3.875	-5.000	0

5.3.4 Verloopoverzicht reserves

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de beschikbare reserves.

Activa (x € 1.000,-)	Stand 31-12-2017	Toevoeging 2018	Onttrekking 2018	Stand 31-12-2018
Algemene reserve	404.346	-	-	404.346
Reserve FLO Enschede	-1.593.680	239.000	-	-1.354.680
Reserve FLO Borne	-20.292	-	-	-20.292
Totaal algemene reserve	-1.209.626	239.000	-	-970.626
Onderhoudskosten Meldkamer	14.059	-	-	14.059
Brandweermateriaalplan	192.941	-	-	192.941
Bedrijfsvoering Troned/ TSC	3.877	-	-	3.877
FLO Almelo	483.763	-	100.000	383.763
FLO Hengelo	633.071	-	100.000	533.071
Totaal bestemmingsreserves	1.327.711	-	200.000	1.127.711
Totaal reserves	118.085	239.000	200.000	157.085

5.3.5 Verloopoverzicht voorzieningen

In 2018 zijn er geen voorzieningen aanwezig.

5.3.6 Investerings

Veiligheidsregio Twente is een relatief kapitaalintensieve organisatie. De organisatie beschikt over veel vastgoed (kazernes) en een groot arsenaal aan dienstvoertuigen en hulpverleningsvoertuigen. Het takenpakket van Veiligheidsregio Twente is qua omvang en inhoud jaarlijks relatief stabiel. Om die reden wordt in de uitgangspunten van de begroting uitgegaan van de "going concern". Het investeringsprogramma richt zich dan ook nagenoeg alleen op vervanging. Daarbinnen worden wel accenten verlegd omdat bijv. moet worden ingespeeld op actuele thema's zoals schoon werken.

Investeringsplanning

De vervangingsinvesteringen worden planmatig uitgevoerd om budgettaire en aanbestedingstechnische redenen. Het geplande investeringsbeeld wordt eens per kwartaal bijgewerkt. Daarbij wordt een horizon van 3 jaar aangehouden. Het laatste indicatieve beeld daarvan voor de komende periode (2017-2019):

Categorie	2017	2018	2019
Gebouwen	0,4 mln.	0,1 mln.	11,0 mln.
Materieel	5,4 mln.	2,5 mln.	0,5 mln.
Materialen	0,6 mln.	0,7 mln.	0,4 mln.
ICT	1,4 mln.	0,4 mln.	0,4 mln.
Totaal	7,9 mln.	3,8 mln.	12,3 mln.

Voor de jaarschijf 2019 wordt enkele nieuwbouwprojecten voorzien (kazernes Almelo, Hellendoorn, Glanerbrug). Betreffende locaties zijn al enige tijd afgeschreven en zijn om die reden aan vervanging toe. Opgemerkt wordt dat hier sprake is van een raming. Majeure investeringsprojecten zoals nieuwbouw in Almelo vragen om een separaat besluit.

Investeringsruimte (excl. geplande investeringen)

Bij beoordeling van de investeringsplannen vormt het budgettaire kader de leidraad. In de begroting wordt impliciet rekening gehouden met een gemiddelde vrijval van ca. € 5,4 mln. (= niveau afschrijvingen). De beschikbare ruimte in enig jaar hangt af van de mate waarin de werkelijke investeringen zich in bedrag en tempo heeft verhouden tot die van de begroting. Onderstaand overzicht laat een beeld zien van de beschikbare investeringsruimte en de vrijval van de komende jaren. Ruimte die dus kan worden ingezet op de bovenstaande investeringsplanning te financieren.

Categorie	2017			Vrijval 2018	Vrijval 2019
	per 1-1	vrijval	totaal		
Gebouwen	-3,9 mln.	0,3 mln.	-3,6 mln.	1,3 mln.	2,2 mln.
Materieel	3,9 mln.	1,7 mln.	6,4 mln.	1,9 mln.	2,1 mln.
Materialen	-0,5 mln.	0,3 mln.	-0,2 mln.	0,7 mln.	0,7 mln.
ICT*	2,4 mln.	0,4 mln.	2,8 mln.	0,8 mln.	0,5 mln.
Totaal	1,9 mln.	2,7 mln.	4,6 mln.	4,7 mln.	5,6 mln.

* Ruimte voornamelijk ontstaan door temporisering van investeringen in de meldkamer. De meldkamerinvesteringen staan op naam van VRT, maar worden voor 75% verrekend met Nationale Politie en Ambulance Oost. Een beperkt deel van de lasten slaat neer in de eigen exploitatie.

Het overzicht laat zien dat de investeringsruimte op onderdelen knelt. Per 1-1-2017 is de investeringsruimte nog overall gezien nog positief. Maar bij uitvoering van de plannen schiet de investeringsruimte per 2018 in het negatief. Deze tendens zet zich zonder verdere ingrepen verder door.

Ruimte	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019	1-1-2020
Totaal	1,9 mln.	-3,3 mln.	-2,4 mln.	-9,1 mln.

De aanleiding voor het tekort is drieledig:

- Gebrek aan BTW-compensatie op brandweertaken=> het gebrek aan BTW-compensatie slaat neer op de investeringen. Dit effect weegt naargelang het tempo van vervangingsinvesteringen steeds zwaarder op de exploitatie.
- Vervangingsinvesteringsruimte voor onroerende activa is niet ontoereikend.
- Geen dekking voor vervanging van Rijksmaterieel

Deze knelpunten zijn verder toegelicht bij de risicoparagraaf.

De knelpunten zich op middellange termijn voor gaan doen zijn substantieel. Dit is ook één van de redenen waarom het algemeen bestuur op 6 februari 2017 bij vaststelling van de uitgangspunten voor de begroting 2018 heeft besloten om het voordelige rente-effect dat in de begroting 2018 ontstaat vanwege de BBV-vernieuwing te benutten voor het BTW-knelpunt op investeringen. Die dekking voor investeringsruimte is in de bovenstaande overzichten nog niet functioneel verwerkt.

Vanuit die context bezien is het investeringsknelpunt de komende jaren redelijk afgedekt. Niettemin blijft het zaak om de investeringsontwikkelingen op de voet te blijven volgen. In 2017 komt een plan van aanpak voor het scherper krijgen van de problematiek en het zoeken naar oplossingsrichtingen. In de P&C-cyclus zal worden gerapporteerd over de voortgang.

5.3.7 Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

In onderstaand overzicht zijn de arbeidskostengerelateerde verplichtingen opgenomen, die jaarlijks een vergelijkbaar volume hebben. De dekking van deze verplichtingen is in de meerjarenraming voorzien.

Bedrag x € 1.000,-	Jaarlijks
Individueel Keuzebudget	2.500
Totaal arbeidskostengerelateerde verplichtingen	2.500

Bijlagen

Bijlage 1 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage

Vergelijking gemeentelijke bijdrage		
Bijdrage primitieve begroting 2017	€ 41.304.228	
Totale bijdrage 2018	€ 41.314.811	
Per saldo een stijging van de bijdrage 2018 t.o.v. de primitieve begroting 2017		€ 10.583
Uitgangspunten begroting 2018		
- Looncompensatie	€ 356.877	
- Prijscompensatie	-€ 160.041	
- Grondslag voor de loonsom (max -2)	-€ 2.102	
- Mutatie kapitaallasten (vervangingsinvesteringen)	-€ 101.997	
Totaal van de effecten van de uitgangspunten van begroting 2018		€ 92.737
Principebesluit 22-12-2012		
- Structurele taakstelling	-€ 100.000	
- Verlaging garantiebijdrage	€ 17.846	
Totaal van de effecten van het principebesluit		-€ 82.154
Totaal stijging gemeentelijke bijdrage		€ 10.583

Bijlage 2 Gemeentelijke bijdrage 2018

Grondslag maatstafaantallen: septembercirculaire 2016, uitkeringsjaar 2018

Grondslag verdeelmodule: per 15 maart (t-1) bekende verdeelmodule: ontleend aan de septembercirculaire 2015

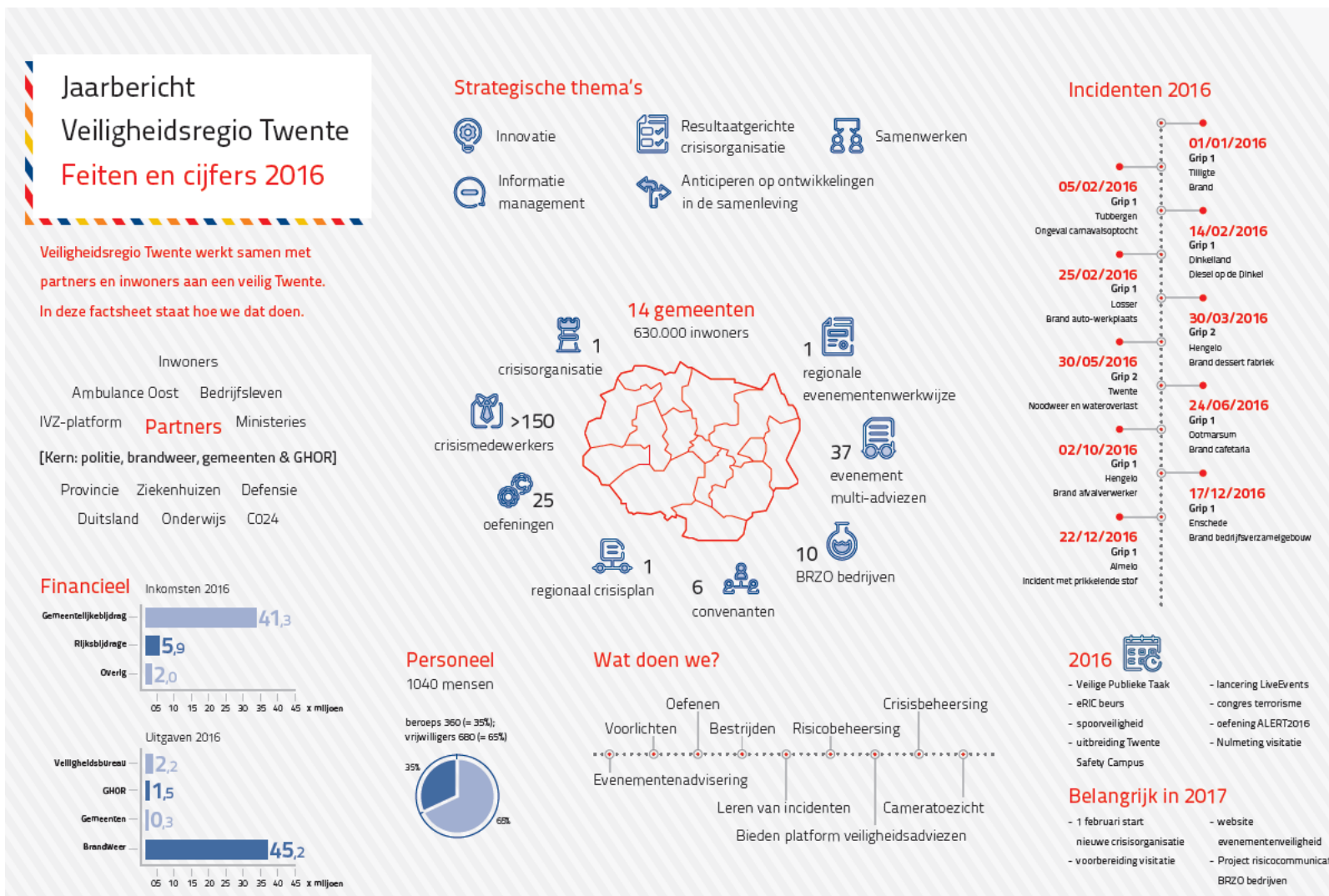
Gemeente	Bijdrage 2017	Autonome groei	Mutatie aantallen cebeon	Bijstelling ingroeipad 50% > 25%	Bijdrage 2018	Mutatie aantallen cebeon betreft:
Almelo	4.637.531	1.192	62.189	47.283	4.748.194	woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +, OZB niet-woning +
Borne	1.094.575	308	14.786	44.614	1.154.282	Woonruimten +, OZB niet-woning +
Dinkelland	1.780.167	462	-101.850	-22.955	1.655.823	Kernen meer dan 500 inwoners -, OZB niet-woning -
Enschede	12.254.897	2.986	-37.272	-39.531	12.181.081	Woonruimten -, omgevingsadresdichtheid -, OZB niet-woning +
Haaksbergen	1.391.045	381	4.576	19.784	1.415.786	Woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +, OZB niet-woning -
Hellendoorn	2.020.014	533	12.362	-8.191	2.024.720	Woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +
Hengelo	5.727.613	1.418	24.585	-45.497	5.708.118	Woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +, OZB niet-woning -
Hof van Twente	2.483.302	620	-11.808	-77.919	2.394.195	Woonruimten -, omgevingsadresdichtheid -
Losser	1.464.321	368	3.810	-41.508	1.426.991	Woonruimten +
Oldenzaal	1.771.068	511	10.714	74.754	1.857.047	Woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +
Rijssen / Holten	2.099.399	563	14.618	7.697	2.122.277	Woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +, kernen -
Tubbergen	1.342.344	388	5.409	57.736	1.405.877	Woonruimten +, OZB niet-woning +
Twenterand	1.876.924	499	2.429	-2.021	1.877.831	Woonruimten +, omgevingsadresdichtheid +
Wierden	1.361.029	355	-4.548	-14.246	1.342.590	Woonruimten +, OZB niet-woning -
Totaal	41.304.228	10.583	-	-	41.314.811	

Toelichting:

De bijdrage per gemeente verandert vanwege de volgende punten:

- Autonome groei van het totaal van de gemeentelijke bijdragen (zie voor specificatie bijlage 1), evenredig verdeeld naar gemeenten op basis van bijdrage 2017. Het effect per gemeente is relatief gering.
- Mutaties in de maatstafaantallen van het cebeon-model (zoals opgenomen in de septembercirculaire). In de laatste kolom is per gemeente aangegeven welke wijzigingen in maatstafaantallen het grootste effect hebben op de mutatie van de bijdrage.
- Bijstelling op grond van het afgesproken ingroeipad bij de overgang naar het cebeon-model (afbouw compensatie).

Bijlage 3 Factsheet VRT jaarbericht 2016-2017

Bijlage 4 Factsheet platform VRT

Veiligheidsregio Twente

Bevordert samenwerking veiligheidsinitiatieven

Veiligheidsregio Twente bevordert de samenwerking van diverse veiligheidsinitiatieven op regionaal, nationaal en internationaal niveau door het verbinden van partijen, stimuleren van innovatieve oplossingen en bieden van een platform. Deze verbanden leveren een significante bijdrage aan de veiligheid van inwoners van Twente.

Veilige Publieke Taak

Via Veilige Publieke Taak wordt op een structurele wijze een vermindering van agressie en geweld tegen bestuurders en medewerkers met een publieke taak gerealiseerd. Er zijn 76 organisaties aangesloten bij het netwerk.

Resultaten:

- 1 regionale handreiking
- Bijeenkomst voor organisaties
- Structurele aandacht binnen organisaties
- Realisatie prestatielijst

Twente Safety & Security

TS&S werkt aan innovatie in veiligheid door de juiste mensen vanuit bedrijven, onderwijs en overheid met elkaar in contact te brengen.

Aandachtsgebieden:

- Drones
- First Responders
- Smart Basing
- Veilig Wonen
- Veilig Voetbal

Toepassing innovatieve technieken

Verschillende technische samenwerkingsconstructies zijn ontwikkeld om de voorbereiding en bestrijding van incidenten te verbeteren, zoals:

- LiveEvents
- LiveOp
- LiveOp oranje
- Media-monitoring
- Vuurwerkmatt

Gemeenten Politie

Twente Onderwijs Oost-Nederland

IVZ-platform Duitsland

Twente Safety Campus Veiligheid Publiek

Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland Privaat

Nederland Twente Safety & Security

CO24 Regionale Toezichtsruimte

Regionale Toezichts Ruimte

In de Regionale ToezichtsRuimte (RTR) worden op uitgaansavonden camera-beelden bekeken. Het uitkijken van deze beelden bevordert de veiligheid en ondersteund in de aanpak van verschillende soorten criminaliteit.

De dienstverlening is beschikbaar voor de regio Twente. Dankzij inzet van flex-camera's is het ook mogelijk om bijvoorbeeld bij evenementen toezicht te houden.

Middelen:

- uitkijken camera-beelden
- inzet flex-camera's (bijvoorbeeld bij evenementen)
- uitkijken drone-beelden (start in 2017)

2016

Beeldmateriaal opgevraagd:

- Hengelo 50x
- Enschede 55 x

- Projectmatige inzet bij aanpak overlast Wilmincklein Enschede

TOP 5 inzet opgevraagd beeldmateriaal

1. Geweld 30%
2. Drugs 14%
3. Diefstal 14%
4. Motorclubs 9%
5. Gezochte personen 7%

Aantal waarnemingen (weergeven in staafgrafiek)

2016

Hengelo **782**

Enschede **1.212**

2015

Hengelo **660**

Enschede **962**

2014

Hengelo **564**

Enschede **1.016**

CO24

Multidisciplinair delen van informatie door middel van samenwerking, ondersteund door techniek.

Thema's

- Jeugdgroepen
- Vorwade personen
- Overlast en onveiligheid in wijken
- Informatiedeling met ondernemers

2016 gerealiseerd

- 150 meldingen hangplekken
- Groei naar 25 actuele cases 'vorwade personen' (10 in Twente)
- Waarnemingen over tijd
- Borging informatie door technische oplossing
- Projectmatige inzet bij aanpak overlast Wilmincklein Enschede

In de planning 2017

- Ontwikkelen participatiesystemen
- Multidisciplinaire aanpak Whatsappgroepen aan de achterkant
- Toepassing systemen buiten regio

CO24 vergroot de effectiviteit met gelijke resources.

Gemeenten Politie

Maatschappelijk werk GGZ

Mediant Woningbouwverenigingen

Ministerie V&J **Partners** Toezicht en handhaving

WMO Dimence Jongerenwerk

boa Particuliere beveiligers

Nationale politie

Bijlage 5 Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AC	Algemeen Commandant
AMVB	Algemene Maatregel Van Bestuur
AOV	Ambtenaar Openbare Veiligheid
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDUR	Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen
BERAP	Bestuursrapportage
BRW	Brandweer
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BVL	Brandveilig Leven
BVO	Bruto vloeroppervlakte
BW	Burgerlijk Wetboek
BZ	Bevolkingszorg
BZK	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BZOO	Bevolkingszorg Op Orde
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CPB	Centraal Plan Bureau
DITSS	Dutch Institute for Technology Safety & Security
EMU	Europese Monetaire Unie
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreding
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HIN	Hoofd Informatie
HSD	the Hague Security Delta
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IMOC	Prijsmutatatie netto materiële overheidsconsumptie
IKB	Individueel Keuze Budget
IVZ	Integrale Veiligheidszorg
LCMSGZ	Landelijk Crisis Management Systeem Geneeskundige Zorg
MEV	Macro Economische Verkenning
OM	Openbaar Ministerie
OMS	Openbaar Brandmeld Systeem
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
OVD	Officier van Dienst
OVDG	Officier van Dienst Geneeskundig
PDC	Productendienstencatalogus
P&C	Planning & Control
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
RTR	Regionale toezicht ruimte
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SCC	Safety Care Center
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch & Tijdsgebonden
STOOM	Structureel Terugdringen van Onechte en Ongewenste Meldingen
TRONED	Trainingscentrum Oost-Nederland
TSC	Twente Safety Campus
TS&S	Twente Safety & Security
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
VPB	Vennootschapsbelasting
VRT	Veiligheidsregio Twente
VTH	Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
V&J	ministerie van Veiligheid en Justitie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WTS	Water Transport Systeem
WVR	Wet Veiligheidsregio's